

GEMİ SAĞLIK İŞLEMLERİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı; ülkemiz limanlarında ve Türk Boğazlarında gemilere yönelik olarak yürütülen gemi sağlık işlemlerine dair usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge; yabancı ülke limanlarından Türk limanlarına gelen, Türk limanlarından yabancı ülke limanlarına giden, Türk Boğazlarından transit veya serbest geçen, Türk limanları arasında seyreden ve liman içi sefer yapan gemilere ilişkin gemi sağlık işlemlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge;

- a) 27.12.1972 tarih ve 7/5578 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Uluslararası Sağlık Tüzüğü,
- b) 20.07.1936 tarihinde imza edilen Montreux Boğazlar Sözleşmesi,
- c) 06.05.1930 tarih ve 1489 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 5 inci, 29 uncu ve 47 nci maddesi
- ç) 15.07.2018 tarih ve 30479 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 653 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (g) bendi,
- d) 10.11.1981 tarih ve 2548 sayılı Gemi Sağlık Resmi Kanunu,
- e) 16.01.1943 tarih ve 2/19331 sayılı Gemilerde Yolcuların Sıhhi Emniyeti Hakkında Nizamname,
- f) 23.06.2002 tarih ve 24794 sayılı Seyir Halindeki Gemilerde Daha İyi Tıbbi Hizmet Verilmesi İçin Gerekli Asgari Sağlık ve Güvenlik Koşulları Hakkında Yönetmelik,
- g) 09.05.2008 tarih ve 26871 sayılı Gemi Sağlık Resmi Kanunu Uygulama Yönetmeliği,
- ğ) 10.06.2009 tarih ve 27254 sayılı Sahil Sağlık Denetleme Merkezleri Yönetmeliği,
- h) 24.11.2016 tarih ve 38110390-010.04-E.722 sayılı Uluslararası Çalışan Taşıtlarda ve Giriş Noktalarında Uygulanacak İlaçlama İşlemlerine Dair Yönerge,

hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen;

Baştabip: Hizmetlerin hızlı, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesi ve denetimi için Genel Müdürlük tarafından Türkiye'nin coğrafi durumu ve hizmetin gerekliliği dikkate alınarak belli bir bölgede kurulmuş olan, bu bölgedeki sağlık denetleme merkezlerinin bağlı olduğu birimlerden sorumlu olan Baştabipleri,

Böcekten arındırma (Dezensektizasyon): Yolcu eşyası, yük, konteynerler, taşıtlar, mallar ve posta paketlerinde mevcut, insan hastalığına yol açan böcek vektörlerinin kontrolü veya öldürülmesi için alınan sağlık önlemlerini,

Dahili sefer: Türk limanları arasında yapılan seferi,

Dekontaminasyon (Bulaştan Arındırma): Bir insan ya da hayvan bedeninin yüzeyinde, tüketilmek üzere hazırlanmış bir ürünün içinde ya da üzerinde veya taşıtlar dahil olmak üzere cansız diğer maddeler üzerinde halk sağlığı riski oluşturabilecek enfeksiyöz ya da toksik bir etkenin ya da maddenin yok edilmesi için alınan sağlık önlemlerine dair işlemi,

DST: Dünya Sağlık Teşkilatını,

Enfeksiyon: Halk sağlığı riski oluşturabilecek enfeksiyöz bir etkenin bir insanın ya da hayvanın bedenine girmesi ve gelişmesi veya çoğalması,

Etkilenmiş Gemi: Halk sağlığı riski oluşturabilecek şekilde enfekte ya da kontamine olmuş veya enfeksiyon ya da dekontaminasyon kaynağı taşıyan gemiyi,

Etkilenmiş Bölge: DST tarafından, Uluslararası Sağlık Tüzüğü kapsamında, sağlık önlemlerinin alınmasının özellikle tavsiye edildiği coğrafi bölgeyi,

Fareden Arındırma (Deratizasyon): Gemi veya limandaki yolcu eşyası, yük, konteynerler, taşıtlar, tesisler, mallar ve posta paketlerinde mevcut, insan hastalığına yol açan kemirgen vektörlerin kontrol edilmesi veya öldürülmesi için alınan sağlık önlemlerine dair işlemi,

Gemi: Adı, tonilatosu ve kullanma amacı ne olursa olsun, denizde kürekten başka aletle yola çıkılabilen her aracı,

Gemi Adamı: Geminin kaptanını, zabıtlarını, yardımcı zabıtlarını, stajyerlerini, tayfalarını ve yardımcı hizmet personelini,

Gemi Adamı Cüzdanı: Gemi adamı olabilmek için gerekli koşulları taşıyan kişilere verilen ve gemi adamı yeterlik belgesi, gemi adamı uzmanlık belgeleri ve belge kanıtlarını da içeren cüzdanı,

Gemi Acentesi: Yaptıkları anlaşmalarla gemi sahibi gerçek veya tüzel kişiler ile kaptan, işleyen veya gemi kiralayanın nam ve hesabına hareket eden ve üçüncü kişi ve kuruluşlara karşı bunların haklarını koruyan, bu çerçevede yaptıkları iş ve işlemlerde kendi kusurları dışında sorumlu tutulamayan, anlaşmadaki kişi veya kuruluşu,

Gemi Sağlık Bildirimi: Yabancı limanlardan gelen geminin Türk kıyı ve limanlarıyla ihtilatından önce sağlık koşullarına ilişkin bilgilerini içeren, geminin kaptanı ve varsa tabibi tarafından doldurulup imzalanarak yetkili makamlara teslim edilen ve Uluslararası Sağlık Tüzüğünde belirtilen bildirim,

Gemi Sağlık Denetmeni: Merkezlerde gemi sağlık işlemlerini yürüten sağlık personelini,

Gemi Sağlık Resmi: Türk limanları arasında seyreden, yabancı ülke limanlarından Türk limanlarına gelen, Türk limanlarından yabancı ülke limanlarına giden veya Boğazlardan transit geçen gemilerden her net tonu üzerinden alınacak vergiyi,

Gemi Yetkilisi: Gemi adına gemi sağlık işlemlerini gerçekleştirebilecek olan gemi sahibi, kaptan veya acentesini,

Genel Müdürlük: Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü,

Halk Sağlığı Riski: Uluslararası düzeyde yayılabilecek veya ciddi ve doğrudan bir tehlike gösterebilecek olay başta olmak üzere, insan nüfusunun sağlığını olumsuz yönde etkileyebilecek bir olay ihtimalini,

Hastalık: Kökeni veya kaynağı ne olursa olsun, insanlarda dikkate değer ölçüde zarara yol açan veya açabilecek bir rahatsızlık veya tıbbi durumu,

IMDGC: Denizyolu ile taşınan tehlikeli yüklere ilişkin uluslararası kodu, (International Maritime Dangerous Goods Code)

IMGS: Uluslararası Sağlık Teşkilatının yayımı olan Gemiler için Uluslararası Tıp Rehberi (International Medical Guide for Ships)

IMO: Uluslararası Denizcilik Teşkilatını (International Maritime Organization),

İhtilat: Bir geminin limanda herhangi bir madde veya insan indirip bindirmesi suretiyle kara ile temas etmesini,

İnteraktif Sistem: Gemi sağlık işlemlerinin yürütüldüğü Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Bilgi Sistemi modülünü,

İzolasyon: Hasta ya da kontamine olmuş kişilerin veya etkilenmiş yolcu eşyasının, konteynerlerin, taşıtların, malların ya da posta paketlerinin enfeksiyonun veya kontaminasyonun yayılmasını önleyecek şekilde diğerlerinden ayrılmasını,

Kabotaj hakkı: Türk bayrağı taşıyan gemilerle Türk kıyılarının bir noktasından diğer noktasına yük ve yolcu alıp nakletmeyi, kıyılarda, limanlar içinde veya arasında römorkaj, pilotaj ve bütün liman hizmetlerini yerine getirmeyi ve Türkiye’de deniz yolu ile ticaret hakkını,

Kabotaj Seferi: Liman sefer bölgesi sınırları aşılarak Türkiye limanları arasında yapılan seferleri,

Karantina: Bir enfeksiyon ya da kontaminasyonun olası yayılmasını önlemek amacıyla, hasta olmayan şüpheli kişilerin veya şüpheli yolcu eşyası, konteynerler, taşıtlar veya malların faaliyetlerinin kısıtlanması ve/veya diğerlerinden ayrılmasını,

Kontaminasyon (Bulaşma): Bir insan ya da hayvan bedeninin yüzeyinde, tüketilmek üzere hazırlanmış bir ürünün içinde ya da üzerinde veya taşıtlar da dahil olmak üzere cansız diğer maddeler üzerinde halk sağlığı riski oluşturabilecek enfeksiyöz ya da toksik bir etkenin ya da maddenin varlığını,

Liman: Uluslararası sefer halindeki gemilerin varış ve kalkış yaptıkları bir deniz limanı veya iç sular ile karasularındaki bir limanı,

Liman seferi: Sınırları belirli limanlar içinde yapılan seferleri,

Liman Tek Pencere Sistemi (LTP): Gemilerin Türk limanlarına geliş ve gidişinden önce acenteler tarafından yapılan bildirimlerin tek bir veri tabanından girilmesi, farklı kurum ve kuruluşlar ile liman işletmelerince ihtiyaç duyulan bilgilerin bu veri tabanından alınması, kamu kurum ve kuruluşlarınca verilen izinlerin ve yapılan işlemlerin sonuçlarının tek bir sistem üzerinden görülmesini sağlamak amacıyla Ticaret Bakanlığı koordinesinde oluşturulmuş olan Liman Tek Pencere Sistemini,

Merkez: Genel Müdürlüğün limanlar ve Türk Boğazlarında bulunan sağlık denetleme merkezlerini,

MFAG: Tehlikeli yük taşıyan gemilere yönelik Tıbbi İlk Yardım Rehberi (Medical First Aid Guide),

Mikroptan arındırma (Dezenfeksiyon): Bir insan ya da hayvan bedeninin yüzeyinde ya da yolcu eşyası, yük, konteynerler, taşıtlar, mallar ve posta paketleri içinde ya da üzerinde mevcut enfeksiyöz etkenlerin, doğrudan kimyasal veya fiziksel maddelere maruz bırakılarak kontrol edilmesi veya öldürülmesi için alınan sağlık önlemlerini,

Net Ton: Geminin, Gemilerin Tonilatolarını Ölçme 1969 Uluslararası Sözleşmesi çerçevesinde düzenlenmiş olan Gemi Tonaj Sertifikasında (*International Tonnage Certificate*) gösterilen net tonunu,

Ordino: Gemilerin ve deniz araçlarının, kıyı tesisleri ile demirleme sahalarına kabulü amacıyla liman başkanlığınca düzenlenen yanaşma veya demirleme sahasını belirten izin belgesini,

Patenta: Geminin mevcut mürettebatının, taşıdığı yolcuların ve hareket limanının sağlık durumlarını gösteren ve limandan ayrılmasında sağlık yönünden sakınca olmadığını gösteren belgeyi,

Sağlık Kontrol Kartı: Türk limanlarından yabancı limanlara giden ya da yabancı limandan gelerek Türk limanları arasında seyreden her gemiye merkezin yetkili memurları tarafından liman ve çevresinin sağlık durumunun kontrol edilip denetlendiğini; geminin mürettebat, yolcu ve yük bakımından limanda kaldığı süre içerisinde sağlık durumlarının iyi ve geminin sağlık yönünden sefere uygun olduğunu belirtmek amacıyla düzenlenen patentayı,

Sağlık Kontrol Önlemi: Bir hastalığın ya da kontaminasyonun yayılmasını önlemek üzere uygulanan fareden arındırma, böcekten arındırma, mikroptan arındırma, bulaştan arındırma gibi işlemleri,

Serbest pratika: Gemideki sağlık durumunun incelenmesi suretiyle, geminin Türk kıyı ve limanlarıyla ihtilat (limana giriş, mürettebat veya yolcu indirme-bindirme, yük ve ambar yükleme - boşaltma) iznini,

Seyir İzin Belgesi: Türk bayraklı deniz turizmi araçları ile yabancı limanlardan gelen veya Türkiye'de kışlayan yabancı bayraklı deniz araçlarının vardıkları ilk Türk limanında veya kışlamak üzere kaldıkları son bağlama yerinde yapacakları araç, personel, yolcu ve sefer ile ilgili beyan ve işlemlerin yer aldığı, ayrıca liman seferi dışında yapacakları yolculuğa müsaade edildiğini gösteren, liman çıkış belgesi yerine de geçen belgeyi,

Seyir İzin Belgesi Sistemi (SİB): Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Deniz ve İç Sular Düzenleme Genel Müdürlüğü ve Genel Müdürlüğümüz arasında yapılan protokol ile yatların yurda girişinde yürütülen sağlık izni işlemlerinin elektronik ortamda verilmesi sağlamak amacıyla kullanılan Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı uhdesindeki sistemi,

Şüpheli: Halk sağlığı riskine maruz kaldığı ve hastalığın yayılmasına muhtemel bir kaynak oluşturduğu düşünülen kişiler, yolcu eşyası, yük, konteyner, taşıtlar, mallar veya posta paketlerini,

Transit Gemi: Yabancı bir ülkeden gelip, hiçbir Türk limanı ile ihtilat etmeden Türk kara sularını kullanarak yabancı bir ülkeye giden gemiyi,

Transit Pratika: Türk Boğazlarından geçecek gemilere yapılan sağlık kontrolünü,

Turist Gemisi: Turistik amaçla yolcu getiren, başkaca ticarî işlemlerde bulunmayan, amaç dışı ilâve yolcu ve yük almayan ve Gemi Kayıt Belgesinde (*Certificate of Registry*) veya Denize Elverişlilik Belgesinde turistik gemi olduğu belirtilen gemiyi,

Türk Boğazları: İstanbul Boğazı, Çanakkale Boğazı ve Marmara Denizi'nden gemilerin geçiş alanı ile bu alanı çevreleyen kıyı şeridini,

Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri (TBGTH) Sistemi: Türk Boğazlarında ilgili ulusal ve uluslararası mevzuata uygun olarak seyir emniyeti ile can, mal, deniz ve çevre güvenliğinin artırılması amacı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından kurulmuş, İstanbul ve Çanakkale'de olmak üzere iki ayrı merkeze sahip sistemi,

UST Ulusal Odak Noktası: Uluslararası Sağlık Tüzüğü kapsamında DST ile haberleşmeyi sağlayan Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Bulaşıcı Hastalıklar ve Erken Uyarı Dairesi Başkanlığı,

Uğraksız Geçiş Yapan Gemi: Sefer talimatı bekleme, arıza sonucu yedek parça ve/veya teknisyen temini, kötü hava koşullarından dolayı sığınma, personel değişimi ve liman başkanlığınca kabul edilen mazeretli hallerde; önceden liman başkanlığına veya gemi trafik hizmetleri merkezine veyahut kılavuzluk teşkilatına telsizle bilgi vererek demirleme ordinosu almadan liman idari sahasında liman başkanlığınca belirlenen sahalara demirleyen gemi ve deniz araçlarını,

Uluslararası Sefer: Birden çok devletin ülkelerindeki giriş noktaları arasında yapılan sefer veya taşıtın aynı devletin ülkesi ya da ülkeleri üzerinde bulunan giriş noktaları arasında sefer yaparken herhangi bir başka devletin ülkesine uğraması durumunda yalnızca bu uğrakları yüzünden olan seferi,

Uluslararası Önemi Haiz Halk Sağlığı Acil Durumu: Bir hastalığın, uluslararası yayılma yoluyla diğer devletler için halk sağlığı riski oluşturduğu ve eşgüdüm içinde uluslararası yanıtta bulunulmasını potansiyel olarak gerekli kıldığı tespit edilen olağandışı olayı,

Uzak Sefer: Yakın kıyısız sefer bölgesi sınırları aşarak yapılan seferleri,

Vektör: Halk sağlığı riski oluşturan bir enfeksiyöz etkeni doğal olarak taşıyan böcek ya da diğer bir hayvanı,

UST: Dünya Sağlık Teşkilatı tarafından yayımlanan güncel Uluslararası Sağlık Tüzüğüne,

Yakın Kıyısız Sefer: Kabotaj sefer bölgesi sınırları aşarak, Karadeniz'e, Akdeniz'e, Kızıldeniz'e ve İspanya'nın Fransa sınırına kadar kuzey kıyıları da kapsayan Finistre Burnu ile Moritanya'nın Dakhla Limanı güney sınırını birleştiren çizginin doğusunda kalan deniz alanına yapılan seferleri,

Yetkili İlaçlama Firması: Genel Müdürlüğün Uluslararası Çalışan Taşıtlarda ve Giriş Noktalarında Uygulanacak İlaçlama İşlemlerine Dair Yönergesi kapsamında Genel Müdürlükçe yetkilendirilen ilaçlama firmalarını,

Yıllık Gemi Sağlık Belgesi: Türk limanları arasında seyreden, kabotaj seferi hakkına sahip iki yüz elli (250) net tondan büyük gemilere, sağlık resmi tarifesinin yürürlüğe girmesinden sonra ilk uğradığı Türk limanında yapılacak sağlık denetimi sonrasında bir yıllığına verilen patentayı,

Yıllık Gemi Sağlık Cüzdanı: Türk limanları arasında çalışan ve kabotaj seferi hakkına sahip iki yüz elli (250) net tona kadar (250 net ton dahil) olan gemilere yapılacak sağlık denetimi sonrasında bir yıllığına verilen patentayı ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar, Gemi ve Liman Bilgilerinin Kaydı

Gemi sağlık işlemlerinde genel esaslar

MADDE 5- (1) Gemi sağlık işlemleri şu genel esaslar çerçevesinde yürütülür:

- Gemi sağlık işlemlerinin amacı, gemilerdeki mürettebat ve yolcuların sağlığını korumak, ülkemiz ve dünya sağlığını etkileyebilecek olan gemi kaynaklı halk sağlığı risklerini önlemektir.
- Gemilere yönelik sağlık işlemleri mümkün olduğunca uluslararası trafik ve ticarete engel olmayacak şekilde yürütülür.
- Gemi sağlık işlemleri yürütülürken gemilere ait bilgilerin tespitinde gemi adına beyan edilen belgeler esas alınır, ancak gerek görülürse ilave inceleme ve araştırmalar yapılır.
- Gemi sağlık işlemleri, Türk limanlarında ve Türk Boğazlarında Genel Müdürlüğe bağlı Sağlık Denetleme Merkezlerinde görev yapan gemi sağlık denetmenlerince yürütülür.
- Merkez sorumlu tabibi/sağlık idare amiri, merkezce yürütülen gemi sağlık işlemlerinin bu yönerge doğrultusunda yürütülmesini sağlamakla yükümlüdür.
- Merkezlerdeki gemi sağlık işlemlerini gemi yetkilisi olarak geminin sahibi, geminin kaptanı veya geminin acentesi yürütebilir.
- Gemi acentelerinin Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş bir acente olması gerekir. Acenteler işlemlerini yürüttükleri gemilerle ilgili doğru bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdür.
- Gemi sağlık işlemleri ve belgeleri ile ilgili bildirim ve başvurular merkezlere LTP Sistemi, Genel Müdürlük web sayfası online işlemler, merkezlerin kurumsal mail adresleri, SİB sistemi veya yazılı dilekçe ile yapılır.
- Elektronik ortamlarda yürütülen gemi sağlık işlemleri elektrik veya internet kesintisi, sistem arızası ve benzeri olağan dışı durumlarda ticaret ve seyahati engellemek amacıyla el ile gerçekleştirilir. Olağan dışı durumun sonlanması sonrasında yapılan işlemler elektronik ortama aktarılır.
- Gemi kaptanları geminin sağlık koşulları ile ilgili her türlü önlemi almak ve merkezce talep edilen bilgi ve belgeleri sağlamakla yükümlüdür.
- Gemi sağlık işlemlerinde "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu" gereklerine uyulur.

Gemi ve liman bilgilerinin kaydı

MADDE 6- (1) Gemilerin isim, bayrak, tonaj ve benzeri bilgileri gemi belgeleri esas alınarak merkezlerce interaktif sisteme kaydedilir veya güncellenir. İnteraktif sistemdeki bilgiler ile gemi belgelerindeki bilgiler arasında farklılık olması durumunda, farklılığın nedeni araştırılır ve gerekiyorsa interaktif sistemdeki gemi bilgileri gemi belgeleri doğrultusunda güncellenir.

(2) Gemi bilgilerinin kaydedilmesini veya güncellenmesini isteyen gemi temsilcisi ilgili merkeze başvurur. Başvuru ekinde;

- a) İsim ve bayrak kaydı veya değişikliği için Gemi Kayıt Belgesi (Certificate of Registry) veya Denize Elverişlilik Belgesi,
- b) Yatlar için Yat Kayıt Belgesi (Certificate of Registry),
- c) Tonaj bilgilerinin kaydı veya güncellenmesi için ise Gemilerin Tonilatolarını Ölçme 1969 Uluslararası Sözleşmesine göre düzenlenmiş Gemi Tonaj Sertifikası (1969)

yer alır. Merkez bu belgeleri, interaktif sistemdeki gemi bilgilerini ve benzer bilgilere sahip diğer gemileri inceleyerek gemi bilgilerini interaktif sisteme kaydeder veya günceller ve ilgili belgeleri arşivler. Yanma, batma, sökülme ve benzeri nedenlerle kullanım dışı kalan gemilerin durumuna ilişkin belgeler alınır ve gemi kayıtları interaktif sisteminde açıklama alanı doldurularak merkezlerce silinir.

(3) Gemi sağlık işlemleri yürütülmesinde limanlara ilişkin bilgiler interaktif sistemden temin edilir. İnteraktif sisteme eklenmesi veya bilgilerinin güncellenmesi gereken limanlar gemisaglik@saglik.gov.tr mail adresine bildirilir.

(4) Gemi sağlık denetmenlerinin interaktif, LTP, SİB sistemlerinde yetkilendirilmeleri için yetkilendirilecek personelin adı-soyadı, T.C. kimlik numarası, unvan, e-posta adresi ve mobil telefon numarası gemisaglik@saglik.gov.tr mail adresine iletilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gemi Geliş Bildirimi, Gemi Sağlık Bildirimi, Serbest Pratika

Gemi geliş bildirimi

MADDE 7- (1) Uluslararası sefer veya dahili sefer yaparak Türk limanlarına gelmek isteyen gemilerin Merkezlerinin Sorumlu Olduğu Limanlar Listesi'nden (Ek-1) geminin geleceği limandan sorumlu olan merkeze LTP Sistemi üzerinden gemi geliş bildirimi yapar. Gemi geliş bildiriminde geminin; adı, IMO No, bayrağı, çıkış limanı, çıkış tarihi, varış yapacağı liman, varış tarihi ve kaptan adı bilgilerinin belirtilmesi gerekir.

(2) Limana veya tersaneye varış sonrasında çıkış işlemlerinin yapılabilmesi için çekilerek getirilen gemilerin de gemi geliş bildiriminde bulunması gereklidir.

(3) Yabancı limanlardan çıkış yaparak bir Türk limanına gelecek olan gemilerin çıkış yaptıkları yabancı limanı bildirmeleri, Bir Türk limanından çıkış yaparak diğer bir Türk limanına gelecek olan gemilerin ise "dahili sefer bildirimi" yapması gerekir.

(4) Açık denizdeki platformlara gidip geri dönen gemilerin çıkış limanı olarak Akdeniz veya Karadeniz'de bulunmalarına göre "Uluslararası Sular Akdeniz" veya "Uluslararası Sular Karadeniz" limanlarını bildirmeleri gerekir.

(5) Yabancı limanlara gitmek üzere sağlık kontrol kartı alan ancak yabancı bir limana gitmeden sefer değişikliği yaparak tekrar bir Türk limanına gelecek olan gemiler "dahili sefer bildirimi" yapabilir. Gerekiyorsa bu gemilerin sefer durumu geminin diğer kurumlara yaptığı bildirimler, elektronik sistemler, gemi belgeleri, gemi jurnali gibi bilgilerden yararlanılarak incelenebilir.

(6) Uluslararası sefer yapan gemilerin geliş bildirimi, geminin geliş tarihinden 10 (on) gün öncesinden itibaren yapılabilir. Gemilerin gemi geliş bildirimi on gün sonra interaktif sistemden silinmektedir. Bu nedenle gemi geliş bildirimi yapan, ancak on gün içinde gelmeyen gemilerin gemi geliş bildiriminin yenilenmesi gerekir.

(7) Dahili sefer yapan gemiler herhangi bir süre sınırı bulunmaksızın gemi geliş bildiriminde bulunabilir. Dahili sefer için geliş bildirimi yaptığı halde limana gelmeyen gemilerin geliş bildirimleri 30 (otuz) gün sonra merkezlerce interaktif sistemden silinebilir.

(8) Merkezlerce işlem yapılmamış olan gemilerin geliş bilgilerinin değişmesi veya bildirim yanlışı yapılması durumunda gemi geliş bildirimleri acente tarafından geri çekilerek güncellenmelidir.

(9) Gemi geliş bildirim yapılması serbest pratika işlemlerinin tamamlandığı anlamına gelmez, serbest pratika işlemine tabi gemilerin gemi limana yanaşmadan önce Serbest Pratika Belgesini (Ek-2) almış olması gerekir.

(10) Gemi geliş bildirimini alan merkez geminin bilgileri ile çıkış limanını kontrol eder ve halk sağlığı riski açısından değerlendirir. Gerekirse gemi gelişinden önce gerekli kontrol önlemlerini planlar.

Gemi sağlık bildirimini

MADDE 8- (1) Yurtdışından bir Türk limanına gelen gemiler gemideki sağlık durumunu gösteren Gemi Sağlık Bildirimi (Ek-3) serbest pratika öncesinde ilgili merkeze vermek zorundadır. Gemi kaptanı ve gemi acentesi gemideki sağlık koşullarına ilişkin olarak doğru bilgileri vermekle yükümlüdür.

(2) Gemi sağlık bildiriminin, Uluslararası Sağlık Tüzüğü ekinde belirtilen örneğe uygun olması gerekir. Bu örneğe uymayan veya eksik bilgiler içeren gemi sağlık bildirimleri merkez tarafından kabul edilmez ve yenilenmesi istenir.

(3) Gemi sağlık bildirimini, gemi kaptanı ve varsa gemi doktoru tarafından doldurularak gemi acentesi tarafından ilgili merkeze LTP Sistemi üzerinden elektronik olarak iletilir. Serbest pratika verilmesi ve geminin limana yanaşması sonrasında ise, gemi kaptanı ve varsa gemi doktoru tarafından doldurulup birlikte imzalanmış olan gemi sağlık bildiriminin ıslak imzalı aslının sağlık kontrol kartı düzenlenmeden önce ilgili merkeze iletilmesi gerekir.

(4) Merkez, geminin serbest pratika öncesinde göndermiş olduğu elektronik gemi sağlık bildirimini ile ıslak imzalı gemi sağlık bildirimini karşılaştırır. İki bildirim birbiriyile uyumlu olması durumunda incelemeyi yapan sağlık denetmeni ıslak imzalı gemi sağlık bildirimini üzerine “kontrol edilmiştir” kaşesini basar ve imzalar. İki bildirim farklı olması durumunda farklılığın nedeni araştırılır. Elektronik gemi sağlık bildiriminde geminin sağlık durumuna ilişkin bilgileri eksik veya gerçeğe aykırı olarak veren gemilere Gemi Sağlık Resmi Kanunu'nun 6 ncı maddesinin (d) fıkrası gereğince idari yaptırım cezası uygulanır.

(5) Yabancı limanlardan Türk limanlarına gelmekte olan gemide sefer sırasında enfeksiyon hastalığı belirtisi (ateş, öksürük, boğaz ağrısı, nefes darlığı vb.) gösteren yolcu veya mürettebat bulunması halinde şüpheli kişiler gemi reviri veya ayrı bir kamarada izole edilir ve durum gemi kaptanı tarafından Tele Sağlık Merkezine (444 83 53) bildirilerek ve Tele Sağlık Merkezinin talimatları doğrultusunda hareket edilir. Geminin durumu Tele Sağlık Merkezi tarafından geminin varış yapacağı limandan sorumlu olan merkeze ve gemi Türk Boğazlarından geçecekse ilgili boğaz sağlık denetleme merkezine iletilir.

Serbest pratika

MADDE 9- (1) Uluslararası sefer yaparak yurtdışından ülkemize gelen gemiler ülkeye giriş yapacağı ilk Türk limanına yanaşmadan önce serbest pratika almak zorundadır. Serbest pratika belgesi merkezlerce düzenlenir.

(2) Deniz araçları yedeğinde çekilen gemi, kayık, yat, mavna, şat, duba ve benzeri deniz araçları serbest pratika işlemine tabidir.

(3) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden gelen gemiler serbest pratika işlemine tabidir

(4) Aşağıda belirtilen gemiler serbest pratika işlemine tabi değildir:

- a) Cumhurbaşkanı'na tahsis olunan gemiler,
- b) Yabancı devlet başkanları veya Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni ziyarete gelen kimseleri taşıyan özel gemiler,
- c) Türk harp gemileri ve donanmaya bağlı yardımcı gemiler,
- ç) Yabancı harp gemileri ve donanmalarına bağlı yardımcı gemiler,
- d) Ticaretle ilgili olmayıp sınırlı görevler için kullanılan kamu idarelerine veya yerel yönetimlere ait gemiler,
- e) Liman sınırları içinde çalışıp başka bir limana uğramadan geri dönen her çeşit gemiler.

(5) Serbest pratika alan gemiler limanda buldukları süre içinde yük ve yolcu indirip bindirebilir, karaya hasta çıkarabilir, personel değiştirebilir ve gemiye temas işlemlerini gerçekleştirebilir.

(6) Serbest pratika verilmedikçe gemilerin limana girişi, herhangi bir yük, mürettebat veya yolcu indirip bindirmesi yasaktır. Serbest pratika almadan bu işlemleri yaptığı tespit edilen gemilere Gemi Sağlık Resmi Kanunu'nun 6 ncı maddesinin (c) fıkrası gereğince idari yaptırım cezası uygulanır.

Serbest pratika için gereken belgeler

MADDE 10- (1) Serbest pratika almak isteyen gemilerin aşağıdaki belgeleri LTP Sistemi üzerinden ilgili merkeze iletilmesi gerekir.

- a) Gemi Sağlık Bildirimi,
- b) Gemi Sağlık Sertifikası,
- c) Gemi Tonaj Sertifikası,
- ç) Gemi Son 10 Liman Belgesi,
- d) Gemi Personel Listesi,
- e) Kargo Beyanı,

(2) Gemi sağlık bildiriminin ıslak imzalı aslının geminin serbest pratika alınarak limana yanaşması sonrasında ilgili merkeze iletilmesi gerekir. LTP sistemine yüklenen, sistemde muhafaza edilebilen ve daha sonra erişilebilen diğer gemi belgelerinin ayrıca kağıt formunun merkeze getirilmesine veya fiziksel çıktı alınarak arşivlenmesine gerek yoktur. Gemilere ilişkin belgelerin arıza vb. sebeplerle elektronik sistemlere yüklenememesi durumunda yüklenemeyen belgeler ile sağlık incelemesi nedeniyle gemilerden ek olarak talep edilen fiziki belgelerin ise Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşları Saklama Süreli Standart Dosya Planı doğrultusunda fiziki olarak arşivlenmesi gereklidir.

(3) Bir Türk limanından yabancı ülkedeki belirli bir limana düzenli olarak sefer yapan gemilerin her sefer dönüşlerinde bu belgelerin tamamını LTP Sistemine yüklemesine gerek yoktur. Bu gemilerin yıl içindeki ilk seferlerinde ve belgelerin değişmesi halinde yukarıda belirtilen belgeleri LTP sistemine yüklemeleri, diğer seferlerinde ise yalnızca gemi sağlık bildirimini iletmeleri yeterlidir. Merkez gerek gördüğü seferler için yukarıdaki belgelerin tamamının asıllarını ve ilave belgelerin iletilmesini isteyebilir.

Serbest pratika belgesinin düzenlenmesi

MADDE 11- (1) Serbest pratika belgesi, geminin gemi sağlık bildirimini göndermesinden sonra düzenlenir. Merkez interaktif sisteminde mevcut gemi bilgi ve belgeleri ile LTP sistemine gemi tarafından yüklenen belgeleri inceler ve gemideki sağlık durumunu değerlendirir. İncelenen bilgi ve belgelerde sorun olmaması halinde interaktif sistemde “sorun yok” seçenekleri işaretlenerek gemiye serbest pratika belgesi düzenlenir. İncelenen bilgi ve belgelerde sorun olması durumunda ise “sorun var” seçeneği işaretlenerek sorunun giderilmesi için gereken işlemler yapılır ve gerekiyorsa sağlık kontrol önlemlerinin alınması sağlanır. LTP sisteminden yüklenen belgelerin eksik veya hatalı olması durumunda ise gemi acentesi ile iletişim kurularak eksik veya hatalı belgelerin geri çekilmesi ve doğru belgelerin yeniden yüklenmesi sağlanır. Yapılan işlemlere dair açıklamalar interaktif sisteme kaydedildikten sonra gemiye serbest pratika belgesi düzenlenir.

(2) Serbest pratika verilirken ve gemideki sağlık durumu halk sağlığı riski açısından değerlendirilir ve aşağıdaki işlemler yapılır.

- a) Halk sağlığı riski taşımayan gemilere serbest pratika belgesi düzenlenir.
- b) Halk sağlığı riski taşıyan gemilerin gerekli sağlık kontrol önlemlerini alması sağlanır. Bu tür gemiler gerekiyorsa açıkta kontrol edilir. Alınması gereken kontrol önlemleri paydaş kurumların sorumluluk alanında ise bu kurumlarla iletişime geçilerek gerekli kontrol önlemlerinin alınması sağlanır. Gerekli sağlık kontrol önlemlerini almış olan gemilere serbest pratika belgesi düzenlenir.
- c) Limana yanaşması sonrasında uyulması gereken sağlık gereklilikleri bulunan gemilere serbest pratika bu gerekliliklere uyulması koşuluyla şartlı olarak verilir ve bu gereklilikler düzenlenen serbest pratika belgesi üzerinde belirtilir ve yerine getirilmesi merkezlerce takip edilir. Gemilerin rıhtıma yanaştıktan sonra bu gereklilikleri yerine getirmesi gerekir. Serbest pratika verilerek bazı şartlar altında rıhtıma yanaşmasına izin verilen, ancak rıhtıma yanaştıktan sonra bu şartları yerine getirmeyen gemilere Gemi Sağlık Resmi Kanunu'nun 6 ncı maddesinin (f) fıkrası gereğince idari para cezası uygulanır.
- ç) Geminin varış yaptığı liman gerekli sağlık kontrol önlemlerinin alınması için yeterli imkanlara sahip değilse gemi, normal güzergahından ayrılmasını tehlikeli hale getirecek bir işletim sorunu olmadıkça, gerekli sağlık kontrol önlemlerinin alınabileceği en yakın uygun limana yönlendirilir. Bu tür gemilerin yakıt, su, yiyecek ve sefer için gerekli malzeme ikmali yapmasına izin verilir.

(3) Serbest pratika belgesi interaktif sistem üzerinden elektronik ortamda barkotlu olarak düzenlenir. Belgenin geçerliliği üzerindeki doğrulama kodu ile Genel Müdürlük internet sitesinden ya

da üzerindeki barkod okutularak kontrol edilebilir. Düzenlenen serbest pratika belgesi diğer kamu kurumlarınca LTP Sistemi üzerinden görülebilir. Gemi acentesi isterse serbest pratika belgesini kendisi yazdırarak ilgili kamu kurumlarına verebilir.

(4) Serbest pratika belgesi düzenlenmesine rağmen sefer değişikliği, gemi arızası, yangın ve benzeri makul gerekçelerle limana giriş yapmayan gemilerin serbest pratikası merkezce iptal edilebilir. Limana giriş yaparak kara ile temas eden gemilerin veya rüsum ödemesi yapılan gemilerin serbest pratikası iptal edilemez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Serbest Gemi Sağlık Resmi İşlemleri**

Serbest gemi sağlık resmi

MADDE 12- (1) Türk limanları arasında seyreden, yabancı ülke limanlarından Türk limanlarına gelen, Türk limanlarından yabancı ülke limanlarına giden gemilerden, Türk limanlarında, her net ton üzerinden gemi sağlık resmi alınır. Gemi sağlık resmi tahakkuk ve tahsil işlemleri "Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü Gemi Sağlık Resmi Mali İşlemler Yönergesi" hükümleri doğrultusunda yürütülür.

(2) Serbest gemi sağlık resmi aşağıda belirtilen gemilere tarife ile tespit edilecek oranda özel indirimli olarak uygulanır.

- a) Kabotaj hakkına sahip gemiler,
- b) Türk limanlarına gelen özel yatlar,
- c) Yalnız turist taşıyıp başka ticari işler yapmayan turist gemileri,
- ç) Bilimsel araştırma yapan gemiler.

(3) Çarpma, yanma ve batma gibi sebeplerle ticari iş görme niteliğini kaybetmiş olup çekilerek götürülen ve bu durumlarını Türk resmi makamlarından alacakları belgelerle ispatlayan gemilerden gemi sağlık resmi alınmaz.

(4) Aşağıda belirtilen gemiler gemi sağlık resminden muafır.

- a) Elli net tona kadar (50 net ton dahil) olan gemiler,
- b) Harp gemileri,
- c) Resmi ziyarette bulunan gemiler,
- ç) Hava muhalefeti, makina arızası, kaza, yangın, doğal afet gibi mücbir sebeplerle Türk limanlarına giren gemiler.

Gemi sağlık resmine esas tonajın tespiti ve kontrolü

MADDE 13- (1) Gemi Sağlık Resmi miktarının tarihinde, "Gemilerin Tonilatolarını Ölçme 1969 Uluslararası Tonaj Sözleşmesi" hükümlerine göre düzenlenmiş uluslararası tonaj sertifikasındaki net ton esas alınır.

(2) Geminin birden fazla tonaj sertifikası bulunması durumunda en son düzenlenen tonaj sertifikası geçerlidir.

(3) Türk Limanlarına gelen veya Türk Boğazlarından geçen gemilerin yetkilileri, gemi tonaj sertifikalarını ilgili merkeze iletmek, talep edilmesi halinde ise tonaj sertifikasının orijinalini ilgili merkeze ibraz etmekle yükümlüdür.

(4) Sağlık işlemi yapılan gemilerin tonaj sertifikaları işlemi yapan gemi sağlık denetmeni tarafından dikkatli bir şekilde incelenir. Geminin LTP Sisteminden ya da Boğaz Geçiş Bildirim Sistemi üzerinden ilettiği tonaj sertifikası ile interaktif sistem kayıtları karşılaştırılır. Tonaj sertifikası değişen gemilerin interaktif sistemindeki tonaj bilgileri güncellenir ve geminin sağlık resmi işlemleri yeni sertifika üzerinden yürütülür.

(5) Gemi tonaj sertifikasının yenilenmesine rağmen eski tarihli tonaj sertifikasına göre yapılan tüm işlemler için ilgili merkezlerce fark tahakkuku oluşturulur. Bu durumu tespit eden merkez tonaj sertifikasının tarihi değiştikten sonra geminin işlem yaptığı ilgili diğer merkezleri de resmi yazı ya da kurumsal mail ile bilgilendirir.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Gemi Sağlık Denetimleri**

Gemi sağlık denetimi

MADDE 14- (1) Gemi sağlık denetimi, ulusal veya uluslararası sefer yapan gemilerin sağlık durumunu tespit etmek, bu durumun gemi mürettebatı ve yolcuları ile halk ve çevre sağlığına olan etkilerini belirlemek, değerlendirmek, gerekli kontrol önlemlerinin alınmasını sağlamak ve gemilere ilişkin sağlık sertifika ve belgelerini düzenlemek amacıyla yapılır.

(2) Gemi kaptanı, gemi sağlık denetiminde istenen bilgi ve belgelerin sunmak, denetlenecek olan alanların açık ve ulaşılabilir olmasını sağlamakla yúklümlüdür. Gemi sağlık denetimin engelleyen gemilere 2548 sayılı Gemi Sağlık Resmi Kanunu'nun 6 ncı maddesinin (b) fıkrası gereğince idari para cezası uygulanır.

(3) Gemi Sağlık Sertifikası (Ek-4) düzenlemek amacıyla yapılan gemi sağlık denetimleri DST tarafından yayımlanmış olan Gemi Denetimleri ve Gemi Sağlık Sertifikası Düzenleme El Kitabı doğrultusunda ve bu kitapta yer alan Gemi Sağlık Denetimi Kontrol Listesi (Ek-5) kullanılarak yapılır.

(4) Yapılacak tüm gemi sağlık denetimlerinde Gemi Sağlık Denetimi Formu (Ek-6) kullanılarak yapılan denetim belgelendirilir. Gemi Sağlık Denetim Formu doldurulurken gemide bulunmayan bölümler "Mevcut değil" seçeneği işaretlenerek belirtilir. Denetlenen gemi bölümleri, incelenen belgeler ve yapılan ölçümler kaydedilir. Formun "Bulunan kanıt ve kontrol önlemi" bölümüne "DST Gemi Denetimleri ve Gemi Sağlık Sertifikası Düzenleme El Kitabı'nda bulunan Kontrol Listesindeki konuyla ilgili kod yazılır. Yapılan denetime dair sonuç "Denetim Sonucu" bölümünde belirtilir. İki nüsha olarak düzenlenen Gemi Sağlık Denetimi Formu gemi sağlık denetmeni ve gemi yetkilisi tarafından isim yazılarak karşılıklı imzalanır. İmzalı formun bir nüshası denetimi yapılan gemi yetkilisine verilir, formun ikinci nüshası ise merkezde arşivlenir.

Gemi sağlık denetimi yapılacak gemiler

MADDE 15- (1) Aşağıda belirtilen gemilere gemi sağlık denetimi yapılır:

- a) Herhangi bir nedenle Gemi Sağlık Bildirimi vermeyen gemiler,
- b) Geçerli bir Gemi Sağlık Sertifikası olmayan gemiler,
- c) Gemi Sağlık Sertifikası üzerinde yeniden denetim tarihi belirtilen gemiler,
- ç) Gemi Sağlık Sertifikasını yenilemek isteyen gemiler,
- d) Daha önce úlkemizde yapılan denetimde eksiklik belirlenerek bu eksikliklerin giderilmesi için süre verilen gemiler,
- e) Halk sağlığı riski taşıdığı için sağlık denetimi yapılması gerekli görúlen gemiler,
- f) Sağlık ile ilgili ihbar veya şikayete konu olan gemiler.

(3) Gemi Sağlık Kontrol Sertifikası üzerinde yeniden denetim tarihi belirtilen gemilere geldikleri ilk Türk limanında gemi sağlık denetimi yapılır ve sertifikada belirtilen konular incelenir.

(4) Gemi Sağlık Kontrolünden Muafiyet Sertifikası taşıyan gemilerin sertifika süresi boyunca denetlenmesi gerekmez. Gemideki sağlık koşulları konusunda ihbar, şikayet, bildirim olması veya merkezce gerek görúlmesi durumunda bu gemiler de denetlenebilir.

Gemi sağlık denetiminin yapılışı

MADDE 16- (1) Gemi sağlık denetimi limandaki gemilere yapılır. Gemi denetimlerinin gün ışığında yapılması esastır. Ancak halk sağlığı riski durumunda yeterli tedbirler alınarak gece de gemi sağlık denetimi yapılabilir. Gemi denetimlerinde, kurum kıyafeti ve gemi sağlık denetmeni kimlik kartı kullanılır.

(2) Gemi sağlık denetimini yapacak gemi sağlık denetmeni sayısı, geminin büyüklüğu, tipi, limanda kalış süresi gibi hususlara bağlı olarak belirlenir. Yolcu gemileri ve büyük gemiler mümkün olan hallerde iki gemi sağlık denetmeni ile denetlenir. Gemi sağlık denetiminin yapılış amacına göre süre planlaması yapılır ve gemideki gerekli tüm alanlar denetlenir.

(3) Gemi sağlık denetimleri, iş sağlığı ve güvenliğine yönelik her türlü önlem alınarak gerçekteştirilir. Gemi sağlık denetimlerinde liman makamları ve gemi operatörlerinin güvenlik amacıyla talep ettiği bilgiler verilir, kimlik belgeleri ibraz edilir ve güvenlik kurallarına uyulur. Liman ve tersane işletmeleri kimliğini ibraz eden ve gerekli güvenlik tedbirlerini almış olan sağlık denetmenlerinin gemi sağlık denetimi için liman ve tersanelere yaya veya araçla girişleri için gereken tüm kolaylığı sağlamakla yúklümlüdür.

(4) Gemi sağlık denetimine çapraz bulaşmaya sebep olmamak için gemideki temiz alanlardan başlanıp ve kirli alanlara doğru ilerleyerek yapılır. Gemi denetimi gemi sağlık sertifikası düzenlemek üzere yapılıyor ise gemide bulunan tüm alanlar denetlenir. Gemi sağlık denetimi daha önce yapılan bir denetimde belirtilen eksikliklerin takibi amacı ile yapılıyor ise yalnızca belirtilen eksiklikler denetlenir, ancak gerek görúlrse denetimin kapsamı genişletilebilir.

(5) Gemi sağlık denetimi, gemi belgelerinin incelenmesi, gemideki alanlarının gözlemlenmesi, gemi mürettebatından bilgi edinilmesi ve denetim çantasında yer alan teknik ekipmanla ölçümler yapılması yoluyla gerçekteştirilir. Gemi denetimi, gemi sağlık sertifikası düzenlemek üzere yapılıyor ise gemideki içme suyunun klor, PH ve sıcaklık değerleri ile gıdaların ve gıdaların depolandığı alanların

sıcaklık değerleri ölçülür. Yapılan ölçümlerin sonuçları gemi denetim formuna ve interaktif sisteme işlenir.

(6) Gemi sağlık denetiminde kullanılan denetim çantasında asgari olarak çalışır ve kalibrasyonu yapılmış olarak aşağıda belirtilen ekipman hazır bulundurulur.

- a) Klor ölçüm cihazı,
- b) PH ölçüm cihazı,
- c) Infrared temassız termometre,
- ç) Saplama tipi termometre,
- d) Hava akışı ölçüm cihazı (anemometre),
- e) Gemi Sağlık Denetimi Formu,
- f) Gemi Denetimleri ve Gemi Sağlık Sertifikası Düzenleme El Kitabı.

(7) Gemi sağlık denetiminde her durumda aşağıdaki belgeler gemiden istenir ve incelenir.

- a) Gemi Sağlık Bildirimi,
- b) Gemi Sağlık Sertifikası ve ekleri,
- c) Gemi Tonaj Sertifikası,
- ç) Gemi Son 10 Liman Belgesi,
- d) Gemi Personel Listesi.

(8) Gemi sağlık denetimlerinde denetimin amacına ve değerlendirilen halk sağlığı riskine göre gerek duyulması halinde aşağıdaki belgeler de gemiden istenerek incelenebilir.

- a) Gemi yolcu listesi,
- b) Kargo Beyanı,
- c) Gemi jurnali,
- ç) Gemi tıbbi kayıtları,
- d) Varsa geminin İlaç Ve Tıbbi Donanım Sertifikası,
- e) Gemi İlaç Ve Tıbbi Malzeme Listesi,
- f) Mürettebatın uluslararası aşı veya profilaksi sertifikaları,
- g) İçme Suyu Analiz Raporu,
- ğ) İçme suyu klorlama kayıtları,
- h) Gıda güvenliğine ilişkin yönetim planı ve gıda sıcaklık kayıtları,
- ı) Uluslararası Pissu İle Kirlenmenin Önlenmesi Belgesi,
- i) Atık yönetimi planı ve atık kayıt defteri,
- j) Vektör kontrolü yönetim planı,
- k) IMO Balast Suyu Bildirim Formu,
- l) Balast Suyu Yönetimi Sertifikası ve Balast Suyu Kayıt Defteri,
- m) Gerek görülen diğer kayıt ve belgeler.

(9) Gemi sağlık sertifikası düzenlemek amacıyla yapılan gemi sağlık denetiminde incelenen belgeler gemi sağlık sertifikasına kaydedilir. Gemi sağlık denetimlerinde incelenen her belgenin örneğinin alınması ve arşivlenmesi gerekmez, ancak sertifika doldurmada yararlanmak, belirlenen eksikliklerin giderilmesini takip etmek, idari yaptırım uygulamak gibi nedenlerle gerekli belgelerin örnekleri alınabilir. Gemiden alınan bu belgeler merkezde arşivlenir.

(10) Gemi sağlık denetiminde tespit edilen halk sağlığı riski kanıtları ve uygulanan kontrol önlemleri Kanıt Rapor Formu (Ek-7) düzenlenerek geminin gemi sağlık sertifikasına eklenir. İdari yaptırım uygulanması gereken gemilere idari yaptırım uygulanır.

Gemi sağlık denetiminin yenilenmesi

MADDE 17- (1) Gemi sağlık denetiminde tespit edilen eksikliklerin giderilmesi ve gerekli kontrol önlemlerinin alınması süreci merkezlerce takip edilir. Hemen giderilebilecek eksikliklerin giderilmesi sağlanır. Tespit edilen eksikliklerin giderilmesi için süre gerekiyorsa gemiye, kaptan ile de görüşülerek, eksikliğin giderilebileceği makul bir süre verilir ve yeniden denetim tarihi belirlenerek interaktif sisteme işlenir. Belirtilen kontrol önlemlerinin geminin tersanede yapısal değişiklikler yapmasını gerektirmesi halinde yeniden denetim tarihi altı ay olarak belirlenir.

(2) Uygulanması gereken kontrol önlemlerinin takibi için bir merkez tarafından yeniden denetim tarihi verilen gemiler belirtilen tarihte yeniden denetlenir. Yeniden denetim tarihinde geminin başka bir Türk limanında bulunması halinde gemi bulunduğu limanda görev yapan merkez tarafından denetlenir. Yeniden denetim tarihinde geminin yabancı bir limanında bulunması halinde ise gemi geleceği ilk Türk limanında denetlenir.

(3) Tespit edilen eksiklikleri kısmen gideren gemiye ikinci bir süre daha verilebilir. Belirtilen kontrol önlemlerini verilen süre içinde gidermeyen gemilere Gemi Sağlık Resmi Kanunu'nun 6 ncı maddesi (b) fıkrası gereğince idari yaptırım cezası uygulanır. Belirtilen eksiklikleri gemi kazası, gemi yangını gibi geçerli bir nedenle gideremeyen gemiler bu durumlarını resmi evrak ile belgelemek zorundadır.

(4) Yabancı limanlarda düzenlenmiş gemi sağlık sertifikası ve eklerinde gemide halk sağlığı riski kanıtları ile uygulanması gereken kontrol önlemleri belirtilmiş ve bu kontrol önlemleri için yeniden denetim tarihi verilmiş ise bu bilgiler interaktif sisteme kaydedilerek gemiye sağlık denetimi yapılır ve belirtilen hususlar kontrol edilir.

ALTINCI BÖLÜM

Gemi Sağlık Sertifikaları

Gemi sağlık sertifikası bulundurması gereken gemiler

MADDE 18- (1) Uluslararası sefer yaparak Türk limanlarına gelen gemiler geçerli bir gemi sağlık sertifikası bulundurmak zorundadır, ancak aşağıda belirtilen gemiler gemi sağlık sertifikası bulundurmak zorunda değildir:

- a) Türk ve yabancı bayraklı askeri gemiler,
- b) Resmi ziyarette bulunan yabancı bayraklı gemiler,
- c) Yatlar.

(2) Üzerinde yaşam olan ve normal uluslararası seferlerini yapmakta iken tamir veya bakım amacıyla çekilerek tersanelere getirilen gemilerin gemi sağlık sertifikası bulundurması gerekir. İcra, arıza gibi nedenlerle sefer yapmadan uzun süre beklemiş olan ve tersanede yapılacak bakım sonrasında seferlerine başlayacak olan ve geminin güvenli şekilde çekilerek getirilmesi için gerekli mürettebat dışında üzerinde yaşam olmayan gemilerin ise gemi sağlık sertifikası bulundurması zorunlu değildir.

Gemi sağlık sertifikası düzenlenecek gemiler

MADDE 19- (1) Gemi sağlık sertifikası serbest pratika olarak limana giriş yapan gemilere gemi sağlık denetimi sonrasında düzenlenir.

(2) Talep edilmesi halinde Türk ve yabancı bayraklı askeri gemiler, resmi ziyarette bulunan yabancı bayraklı gemiler ve yatlara da gemi sağlık sertifikası düzenlenir.

(3) Yeni inşa edilmiş olup yurtdışına sefer yapacak gemiler ile kabotaj seferi yapmakta iken yurt dışına sefer yapacak Türk bayraklı gemilere gemi sağlık sertifikası düzenlenmesi gerekir.

Gemi sağlık sertifikasının düzenlenmesi

MADDE 20- (1) Gemilere, Gemi Sağlık Kontrol Sertifikası ve Gemi Sağlık Kontrolünden Muafiyet Sertifikası olmak üzere iki tür gemi sağlık sertifikası düzenlenir. Daha sonra gemideki sağlık koşulları değişse dahi düzenlenmiş olan Kontrol Sertifikası Muafiyet Sertifikasına, Muafiyet Sertifikası da Kontrol Sertifikasına dönüştürülmez.

(2) Gemi sağlık denetiminde halk sağlığı riski bulunduğu dair bir kanıt tespit edilen ve/veya sağlık kontrol önlemi uygulanan gemilere Gemi Sağlık Kontrol Sertifikası düzenlenir. Tespit edilen halk sağlığı riski kanıtları ve uygulanan tedbirler sertifika üzerinde belirtilir

(3) Gemi sağlık denetiminde herhangi bir halk sağlığı riskine ilişkin kanıt bulunmayan gemilere Gemi Sağlık Kontrolünden Muafiyet Sertifikası düzenlenir.

(4) Türk limanlarında Gemi Sağlık Sertifikası almak isteyen gemilerin, liman çıkışından en az 24 saat önce kurumsal mail veya dilekçe ile ilgili merkeze başvurması gerekir. Merkez gemi sağlık denetimini yaparak gemi sağlık sertifikasını düzenler. Merkezin iş yoğunluğu, personel yetersizliği veya geminin limanda kalış zamanının yetersizliği nedeniyle gemi sağlık denetimi yapılamıyorsa bu durum gemiye bildirilir ve geminin mevcut sertifikasına uzatma işlemi yapılır.

(5) Uzatılmış sertifika süresi dolan ve personel veya kaynak kısıtlamasından dolayı gemi sağlık denetimi yapılamayan gemilere "Kaynak Yetersizliği Belgesi" (Ek-8) düzenlenir. Kaynak Yetersizliği Belgesi düzenlenen gemilere uğradığı ilk Türk limanında gemi sağlık denetimi yapılarak yeni bir gemi sağlık sertifikası düzenlenir. Geçersiz sertifika taşıması nedeniyle idari para cezası uygulanan gemilere merkezlerce yeni bir sertifika düzenlenir.

(6) Gemi Sağlık Sertifikası aşağıda belirtilen şekilde düzenlenir.

- a) Gemi Sağlık Kontrolünden Muafiyet Sertifikası düzenlemek için sertifikanın sol bölümü, Gemi Sağlık Kontrolü Sertifikası düzenlemek için ise sertifikanın sağ bölümü kullanılır.
- b) Herhangi bir kanıt bulunmayan alanlara "None" veya "Nil" (Hiç) yazılır.
- c) Kanıt bulunan alanlar "Yes" (Evet) yazılır.

- ç) Denetlenemeyen alanlara “N/A” (Not available/Müsait değil) yazılır.
- d) Kısmen denetlenebilen alanlara “Partially inspected” (Kısmen denetlendi) yazılır.
- e) İncelenen dokümanlar sertifika üzerinde belirtilir.
- f) Herhangi bir doküman incelenmediyse “None” veya “Nil” (Hiç) yazılır.
- g) Numune sonuçlarının incelenip incelenmediği “Yes” (Evet) veya “No” (Hayır) şeklinde belirtilir.
- ğ) Numune sonuçları bekleniyor ise “Sample results pending” (Numune sonuçları bekleniyor) yazılır.

(7) Gemi sağlık sertifikaları, gemi sağlık denetimi yapılarak geminin ilgili bütün bölümlerinin denetlenmesi sonrasında düzenlenir. Gemilerin kargo bölümlerinin denetim için uygun olmadığı hallerde kargo bölümü denetlenmeden ya da kısmen de denetlenerek sertifika düzenlenebilir ve bu durum sertifika üzerinde belirtilir. Ulaşılamayan veya güvenli olmadığı için denetlenemeyen diğer alanlar var ise bu bölümler gemi sağlık sertifikası üzerinde belirtilir.

(8) Gemi Sağlık Sertifikası interaktif sistem üzerinden elektronik ortamda barkotlu olarak düzenlenir. Sertifikanın geçerliliği üzerindeki doğrulama kodu ile Genel Müdürlük internet sitesinden ya da üzerindeki barkod okutulularak kontrol edilebilir. Gemi yetkilisinin talep etmesi halinde sertifika çıktısı alınarak imzalanır ve kaşelenir.

(9) Gemi sağlık sertifikaları altı ay sürelidir ve altı aylık süre sonunda yenilenmesi gerekir. Aşağıda belirtilen durumlarda gemilerin gemi sağlık sertifikaları merkez sorumlu tabibi/sağlık idare amirinin onayıyla altı aydan önce de yenilenebilir.

- a) Uzak sefere çıkacak olan geminin sertifika süresinin seferdeyken bitecek olması,
- b) Geminin tersanede bakım görerek tamamen yenilenmiş olması,
- c) Gemi sağlık sertifikasının yetkisiz limanlarca düzenlenmiş olması,
- ç) UST teki belirtilen bilgileri içeren ancak UST de belirtilen formata uygun olmayan gemi sağlık sertifikasının kaptan tarafından değiştirilmesinin talep edilmesi,

Kanıt rapor formu

MADDE 21- (1) Gemi sağlık denetimi sırasında tespit edilen halk sağlığı riski kanıtları ve uygulanması gereken kontrol önlemleri kanıt rapor formuna kaydedilir. Geçerli bir gemi sağlık sertifikası taşıyan bir gemiye tekrar denetim yapılmışsa kanıt raporu formu kullanılır.

(2) Kanıt rapor formu elektronik ortamda barkotlu olarak düzenlenir. Formun geçerliliği üzerindeki doğrulama kodu ile Genel Müdürlük internet sitesinden ya da üzerindeki barkod okutulularak kontrol edilebilir.

(3) Doldurulan Kanıt Raporu Formu ilgili gemi sağlık sertifikası ile ilişkilendirilir. Bu ilişkilendirme, merkezlerce yeni düzenlenen sertifikalar için interaktif sistem tarafından düzenlenen sertifika üzerine “Eke bakınız” anlamındaki “See attachment” (Ek-9) kaşesi elektronik olarak yazdırılarak, yabancı limanlarca düzenlenmiş kağıt sertifikalar için ise yazdırılan Kanıt Rapor Formu mevcut sertifikaya eklenerek ve sertifika üzerine “See attachment” kaşesi basılarak yapılır. Kanıt Rapor Formu hem Kontrol ve hem Muafiyet Sertifikasına eklenebilir. Kanıt rapor formunun her sayfasına düzenlenme tarihi yazılır, imzalanır ve kaşelenir.

(4) Yapılan gemi sağlık denetiminde, bir önceki denetimde düzenlenen kanıt rapor formunda belirtilen kontrol önlemlerinin uygulandığının anlaşılması halinde durum mevcut kanıt rapor formunun en sağ sütunundaki “Measure successfully performed” (Başarılı bir şekilde uygulanan tedbir) bölümüne işlenir. Yapılan sağlık denetiminde yeni bulgular tespit edildi ise yeni bir kanıt rapor formu düzenlenerek mevcut sertifikaya eklenir.

Gemi sağlık sertifikalarının uzatılması

MADDE 22- (1) Gemiye yeni sertifika düzenlenmesi için gereken denetim veya gemiye uygulanması gereken kontrol önlemleri limanda gerçekleştirilemiyorsa gemi sağlık sertifikası süresi uzatılabilir. Uzatma süresi, geminin sertifikasının bitiş tarihinden itibaren başlar ve geminin uzatma sonrasında yetkili bir limana uğrayıp uğramadığına bakılmaksızın 30 (otuz) gündür. Diğer ülke limanlarınca otuz günden daha az bir uzatma yapılmış olması durumunda uzatma süresi otuz gün olarak kabul edilir.

(2) Sertifikaların uzatılması işlemi gemi sağlık sertifikası düzenlemeye yetkili limanlar listesinde uzatma yapmaya yetkili olduğu belirtilen limanlar tarafından yapılabilir. Bu listede olmayan limanlarca yapılan uzatma işlemi geçersizdir. Sertifika üzerine yetkili liman ismi yerine bu limana bağlı küçük iskele isimleri yazılması durumunda bu sertifikalar yetkili limanca düzenlenmiş kabul edilir.

(3) Uzatma işlemi, mevcut sertifika üzerine sertifika uzatma kaşesi (Ek-10) basılarak yapılır. Yetkili limanlarca ayrı bir evrak olarak düzenlenmiş olan uzatmalar da geçerli olarak kabul edilir.

(4) Geminin mevcut sertifikasının uzatma işlemi sertifika geçerlilik tarihi bitmeden yapılır. Süresi bitmiş gemi sağlık sertifikasına uzatma yapılamaz. Bu şekilde geçersiz bir uzatma işlemi yaptıran gemiler geçerli sertifikası bulunmayan gemi olarak kabul edilir.

Yurtdışından gelen gemilerin sağlık sertifikalarının kontrolü

MADDE 23- (1) Uluslararası sefer yaparak Türk limanlarına gelen gemilerin sertifikaları geminin yurtdışından geldiği Türk limanında serbest pratika verilmesi sırasında kontrol edilir. Geminin sertifika kontrolünün yapıldığı ilk Türk limanı sonrasında dahili sefer yaparak gittiği sonraki Türk limanlarında tekrar sertifika kontrolü yapılmasına gerek yoktur.

(2) Ülkemizde düzenmiş olan gemi sağlık sertifikaları, interaktif sistemi üzerinden kontrol edilir. Yabancı bir limandan alınmış olan gemi sağlık sertifikaları ise gemi sağlık bildirim ve LTP Sistemine yüklenen sertifikalar incelenerek kontrol edilir. Elektronik olarak düzenlenmiş, ıslak imza ve mühür taşımayan gemi sağlık sertifikaları belge üzerindeki belirtilen sertifika doğrulama bilgileriyle kontrol edilir. Merkez gerek görür ise gemi sağlık sertifikasının aslını talep edebilir. Kontrol edilen sertifika ve uzatma bilgileri interaktif sisteme kaydedilir.

(3) Gemi sağlık sertifikalarının kontrolünde aşağıda belirtilen hususlar kontrol edilir.

- a) Sertifikanın türü,
- b) Sertifikanın geçerlilik tarihi,
- c) Sertifikanın DST’ce yayımlanmış yetkili bir limanca düzenlenip düzenlenmediği,
- ç) DST web sayfasında yetkili liman ve sertifika düzenlenmesi hakkında özel bir açıklama bulunup bulunmadığı,
- d) Sertifika üzerinde bilgi değişikliği, karalama, silme gibi durumların olup olmadığı,
- e) Sertifikanın UST’de belirtilen formata uygun olup olmadığı,
- f) Sertifikada yeniden denetim tarihi belirtilip belirtilmediği,
- g) Sertifikaya ekli bir kanıt rapor formu olup olmadığı,
- ğ) Sertifika ve eklerinde gemide bir halk sağlığı riski varlığının belirtilip belirtilmediği,
- h) Gemide uygulandığı ya da uygulanması gerektiği belirtilen bir kontrol önleminin olup olmadığı.

(4) Uluslararası sefer yaparak ülkemize gelen ancak geçerli bir gemi sağlık sertifikası buldurmayan gemilere 2548 sayılı Gemi Sağlık Resmi Kanunu’nun 6 ncı maddesinin (b) fıkrası gereğince idari para cezası uygulanır. Bu gemiler UST gereği etkilenmiş gemi olarak değerlendirilir ve gemiye sağlık denetimi yapılarak yeni bir gemi sağlık sertifikası düzenlenir. Gemi sağlık sertifikasının sahte olarak düzenlendiğinin tespit edilmesi halinde idari para cezasına ilave olarak ayrıca ilgili Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

(5) Sertifika ya da uzatma süresi geçen gemi sağlık sertifikaları geçersizdir. Gemilerin gemi sağlık sertifikasını süresinde yenilemesi gerekir.

(6) Gemi sağlık sertifikası sefer süresinde biten ancak yetkili limanlara uğramadığı için sertifikasını yenileyemeyen gemilere idari yaptırım cezası uygulanmadan yeni bir gemi sağlık sertifikası düzenlenir.

(7) Gemi sağlık sertifikasının DST Gemi Sağlık Sertifikası Düzenlemeye Yetkili Limanlar Listesinde belirtilen yetkili limanlarca ve bu limanların yetkileri çerçevesinde düzenlenmiş olması gerekir. DST yetkili limanlar listesinde yer almayan yetkisiz limanlarca düzenlenen gemi sağlık sertifikaları geçersizdir. Bu tür sertifika taşıyan gemilere idari yaptırım cezası uygulanmadan yeni bir gemi sağlık sertifikası düzenlenir.

(8) DST Gemi Sağlık Sertifikası Düzenlemeye Yetkili Limanlar Listesinde, limanlar hakkındaki özel hükümler dikkate alınır. Bu çerçevede Amerika Birleşik Devletleri (ABD) limanları yalnızca yolcu gemilerine gemi sağlık sertifikası düzenlemekte olup, yük gemilerine sertifika düzenlememektedir. Bu nedenle yük gemileri için ABD limanları yetkisiz liman gibi değerlendirilir ve bu ülke limanlarında Sertifika alamayan gemilere idari yaptırım cezası uygulanmadan yeni bir gemi sağlık sertifikası düzenlenir.

(9) Yetkili limanlarda gemi sağlık sertifikası alma talebinde bulunan, ancak sertifikasını gemiden değil, yetkili limandan kaynaklanan sebeplerle (resmi tatil, doğal afetler, kötü hava koşulları, personel yetersizliği vb.) yenileyememiş olan ve bu durumlarını belgeleyen gemilere idari yaptırım cezası uygulanmadan yeni bir gemi sağlık sertifikası düzenlenir.

(10) Yetkili bir liman yakınında olup limana giriş yapmadan, liman sınırları dışında bekleyen (yakıt temini, liman sınırları dışında bekleme -Outside Port Limits- vb.) gemilere idari yaptırım cezası uygulanmadan yeni bir sertifika düzenlenir.

(11) Gemi sağlık sertifikasını gemi kazası, gemi yangını, geminin terkedilmiş veya sahihsiz olması, tutulma kararı nedeniyle uzun süre atıl durumda kalarak yeniden gemi vasfı kazandırılmak amacıyla tersanelere getirilmiş olması ve benzeri mücbir sebeplerle yenileyemeyen ve bu durumu belgeleyen gemilere idari yaptırım cezası uygulanmadan yeni bir sertifika düzenlenir.

(12) UST’de belirtilen bilgileri içeren ancak UST’de belirtilen sertifika formatına uygun olmayan sertifikalar, kaptan tarafından talep edilmesi halinde idari yaptırım cezası uygulanmadan merkezlerce yenilenir.

(13) Yurtdışından alınmış sertifikasını gemi kazası, gemi yangını gibi geçerli nedenlerle kaybeden ve kayıp nedenini resmi makamlardan alınmış belgelerle ispatlayan gemilere idari yaptırım cezası uygulanmadan yeni bir sertifika düzenlenir.

(14) Yabancı bir limanda yeni bir gemi sağlık sertifikası talep etmesine rağmen limanlarca geçersiz bir uzatma işlemi yapılan ve bu durumu belgeleyen gemilere idari yaptırım cezası uygulanmadan yeni bir gemi sağlık sertifikası düzenlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Limandaki Gemilerin Sağlık İşlemleri

Gemilerin ilaçlanması işlemleri

MADDE 24- (1) Gemilerde halk sağlığı risklerini gidermek amacıyla yapılan ilaçlama işlemleri Genel Müdürlükçe yayımlanan “Uluslararası Çalışan Taşıtlarda ve Giriş Noktalarında Uygulanacak İlaçlama İşlemlerine Dair Yönerge” kapsamında yürütülür.

(2) Gemilerde halk sağlığı risklerini gidermek amacıyla yapılan ilaçlama işlemleri Genel Müdürlükçe yetkilendirilen ilaçlama firmaları tarafından yapılır. Liman idarelerinin gemi ilaçlama işleminin Genel Müdürlükçe yetkilendirilen firmalarca yapılması için gerekli önlemleri alması gerekir.

(3) Gemilerin ilaçlanması işlemleri merkezlerin gözetiminde yürütülür. Yapılan gemi ilaçlamalarına dair bilgi ve belgeler ilaçlama firmaları tarafından ilgili merkeze iletilir.

(4) Merkezce talep edilmesine rağmen gemiye ilaçlama işlemi yaptırmayan gemilere Gemi Sağlık Resmi Kanunu’nun 6 ncı maddesinin (e) fıkrası gereğince idari para ceza uygulanır.

Gemilerde ölüm ve cenaze işlemleri

MADDE 25- (1) Yurtdışından gemi ile getirilen cenazelerin işlemleri Genel Müdürlükçe yayımlanmış olan “Yurtdışından Getirilen Cenaze İşlemleri Yönergesi” kapsamında yürütülür.

(2) Genel Müdürlükçe halk sağlığı açısından risksiz olarak değerlendirilen ülkelerden gemiyle getirilen uluslararası nakil şartlarına haiz cenazeler kargo olarak değerlendirilip ilgili gümrük birimince yurda giriş işlemleri yapılır.

(3) Genel Müdürlükçe halk sağlığı açısından riskli olarak değerlendirilen ülkelerden gemiyle getirilen uluslararası nakil şartlarına haiz cenazelere “Cenazeler İçin Düzenlenen Yurda Giriş İzin Belgesi” düzenlenir. Bu cenazelerin karaya çıkarılarak başka bir ülkeye götürülmek istenmesi durumunda ise “Cenazeler İçin Düzenlenen Transit Geçiş İzin Belgesi” düzenlenir.

(4) Gemide ölüm halinde ölüme ve ölümün gerçekleştiği gemiye dair aşağıdaki bilgiler ilgili merkeze bildirilir. Merkez iletilen bilgileri interaktif sistemindeki ölüm bildirim ekranına kaydeder.

- a) Adı soyadı
- b) Yaş
- c) Cinsiyet
- d) Uyuşu
- e) TC kimlik no/pasaport no
- f) Meslek /mürettebat ise çalıştığı birimi
- g) Ölüm türü
- h) Ölüm tarihi
- i) Ölümün gerçekleştiği yer (denizde, limanda, demirleme noktasında)
- j) Denize gömüldüyse tarihi
- k) Tahliye edildiyse tarihi
- l) Gemiye/deniz aracına binildiği liman
- m) Gemiye/deniz aracına binildiği tarih
- n) Geminin adı

o) Geminin IMO No

p) HSSGM No

(5) Merkez, gemide gerçekleşen ölümün halk sağlığı riski nedeniyle meydana gelip gelmediğini değerlendirir. Halk sağlığı riski nedeniyle meydana geldiği değerlendirilen ölüm olaylarında geminin ve gemideki kişilerin sağlık durumu ayrıca incelenir ve gerekli kontrol önlemlerinin alınması sağlanır.

(6) Gemide ölüm vakaları adli vakalar olarak değerlendirilir ve kolluk kuvvetleri aracılığıyla ilgili savcılığa bilgi verilir.

Gemilerde su ve gıda temini

MADDE 26- (1) Gemilere verilen içme ve kullanma suları ile gıda maddelerinin sağlık koşullarına uygun olması gerekir. Merkez gerek görürse bu ürünleri denetler ve gerekli sağlık kontrol önlemlerinin alınmasını sağlar.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Patenta

Patenta türleri

MADDE 27- (1) Bir Türk limanından yabancı limana veya diğer bir Türk limanına giden gemiler patenta bulundurmamakla yükümlüdür. Serbest pratika işleminden muaf olan gemiler patenta işleminden de muaftır.

(2) Patenta türleri şunlardır:

a) Sağlık Kontrol Kartı (Ek-11),

b) Yıllık Gemi Sağlık Cüzdanı (Ek-12),

c) Yıllık Gemi Sağlık Belgesi (Ek13).

(3) Yeni inşa olunan ve ilk defa sefere çıkacak olup interaktif sistemde kayıtlı olmayan gemilerin patenta almak için yeni inşa olduklarına dair belgeleri ilgili merkeze ibraz etmeleri gerekir.

Sağlık kontrol kartı

MADDE 28- (1) Bir Türk limanından çıkış yaparak yabancı limana veya Türk limanlarına giden gemilerin sağlık kontrol kartı alması gereklidir.

(2) Ülkemiz limanlarından çıkış yapmak isteyen gemiler, geminin çıkmak istediği limandan sorumlu olan merkeze LTP sistemi üzerinden gemi çıkış bildirimini yapar. Bildirim yapılması sağlık kontrol kartı işlemlerinin tamamlandığı anlamına gelmez, geminin çıkış yapmadan önce sağlık kontrol kartını almış olması gerekir. Sağlık kontrol kartı almadan önce gemi sağlık bildirimini ıslak imzalı aslı ilgili merkeze iletilir.

(3) Çıkış bildirimini alan merkez geminin sağlık durumunu inceler, gerekirse gemiden ilave bilgi ve belgeler isteyebilir. Yapılan inceleme sonucunda:

a) Sefer yapmasında sağlık açısından sakınca bulunmayan gemilere interaktif sistemi üzerinden elektronik ortamda barkotlu olarak sağlık kontrol kartı düzenlenir. Kartın geçerliliği üzerindeki doğrulama kodu ile Genel Müdürlük internet sitesinden ya da üzerindeki barkod okutularak kontrol edilebilir.

b) Seferi sırasında uyulması gereken sağlık gereklilikleri bulunan gemilere sağlık kontrol kartı bu gerekliliklere uyulması koşuluyla şartlı olarak verilir ve bu gereklilikler düzenlenen sağlık kontrol kartı üzerinde belirtilir.

c) Sefer için gerekli sağlık şartlarını yerine getirmeyen gemilere, bu gereklilikler yerine getirilinceye kadar sağlık kontrol kartı düzenlenmez.

(4) Sağlık kontrol kartı geminin ve limanın gemi ayrılmadan önceki son sağlık durumunu gösterir. Bu nedenle sağlık kontrol kartı geminin sefere çıkış tarihinden önceki 48 saat içinde düzenlenir.

(5) Düzenlenen sağlık kontrol kartları da 48 saat süreyle geçerlidir. Bu süre içinde limandan ayrılmayan gemilerin sağlık kontrol kartı geçerliliğini kaybeder. Bu gemilerin limandan ayrılacakları zaman yeni bir sağlık kontrol kartı alması gerekir.

(6) Gemilerin yedeğinde ticaret kastı ile çekilen kayık, yat, mavna, şat ve benzeri araçlar için de ayrıca bir sağlık kontrol kartı alınması gerekir.

(7) Sağlık kontrol kartı almadan ya da geçersiz bir sağlık kontrol kartı ile limandan çıkış yapan gemilere Gemi Sağlık Resmi Kanunu'nun 6 ncı maddesinin (a) fıkrası gereğince idari para cezası uygulanır.

Yıllık gemi sağlık cüzdanı

MADDE 29- (1) Türk limanları arasında çalışan ve kabotaj seferi hakkına sahip 250 net tona kadar (250 net ton dahil) olan gemiler, yıllık gemi sağlık cüzdanı bulundurmamak zorundadır. Net tonajlardaki küsuratlar yukarıya doğru tam sayıya tamamlanır.

(2) Yıllık gemi sağlık cüzdanı almak isteyen gemi yetkilisi kurumsal mail üzerinden veya dilekçeyle ilgili merkeze başvurur.

(3) Merkez geminin sağlık denetimini yapar ve varsa belirlenen eksikliklerin giderilmesi istenir. Herhangi bir halk sağlığı riski bulunmayan ve gerekli sağlık koşullarına sahip olan gemilere yıllık gemi sağlık cüzdanı düzenlenir.

(4) Bağlama kütüğüne kayıtlı ve geçerli bir Bağlama Kütüğü Ruhsatnamesine (Ek-14) sahip gemiler yıllık gemi sağlık cüzdanından muaftır, ancak talep etmesi halinde bu gemilere de yıllık gemi sağlık cüzdanı düzenlenir. Bağlama Kütüğü Ruhsatnamesi olan gemiler interaktif sistemine kaydedilir ve açıklama bölümüne geminin bağlama kütüğü ruhsatnamesi bilgileri işlenir.

(5) Liman içi sefer yapan gemiler yıllık gemi sağlık cüzdanı bulundurmamak zorunda değildir, ancak bu gemilere talep etmesi halinde yıllık gemi sağlık cüzdanı düzenlenir. İdari sınırları liman başkanlığınca belirtilmiş denizalanı içinde idari liman seferi veya 100 mille sınırlı liman seferi yapan ve başka bir limana gitmeyen gemilerin seferleri liman içi sefer olarak değerlendirilir.

(6) Liman başkanlığı tarafından verilen yazılı izne istinaden sefer bölgesinin dışındaki başka bir limana bakım-onarım amacıyla gidip dönen ve ticari işlemde bulunmayan gemilerin bu seferleri için de yıllık gemi sağlık cüzdanı alması gerekir.

(7) Yıllık gemi sağlık cüzdanının geçerlilik süresi düzenlendiği tarihten itibaren bir yıldır. Türk limanları arasında sefer yapan gemilerin süresi dolan yıllık gemi sağlık cüzdanlarını yenilemesi gerekir.

(8) Yıllık gemi sağlık cüzdanı geminin bağlama limanındaki merkezin yanı sıra geminin sefer sırasında bulunduğu merkezce de düzenlenebilir. Yıllık gemi sağlık cüzdanı almak isteyen gemi yetkilisi kurumsal mail üzerinden veya dilekçeyle merkeze başvurur. Merkez interaktif sistemden gemi bilgilerini, geminin liman muamelat kayıtlarını ve gemideki sağlık durumunu inceleyerek varsa eksikliklerin giderilmesini sağlar ve gemiye yıllık gemi sağlık cüzdanı düzenler.

(9) Yıllık gemi sağlık cüzdanı interaktif sistem üzerinden elektronik ortamda barkotlu olarak düzenlenir. Cüzdanın geçerliliği üzerindeki doğrulama kodu ile Genel Müdürlük internet sitesinden ya da üzerindeki barkod okutulularak kontrol edilebilir.

(10) Süresi geçtikten sonra yıllık gemi sağlık cüzdanını yenilememiş, ancak daha sonra yeni bir yıllık gemi sağlık cüzdanı almak isteyen gemilerin son beş yıldaki sefer hareketleri merkez tarafından liman muamelat sistemi üzerinden incelenir. Geminin Türk limanları arasında sefer yaptığı yıllar interaktif sistemde geminin yıllık gemi sağlık cüzdanını almış olması gereken yıllar olarak işaretlenir ve bu yıllar için yıllık gemi sağlık cüzdanı bedeli oluşturulur. Geminin Türk limanları arasında sefer yapmadığı yıllar için yıllık gemi sağlık cüzdanı bedeli oluşturulması gerekmez.

(11) Yıllık gemi sağlık cüzdanı olan gemiler limanlarda sağlık işlemi yaptırmaksızın Türk limanları arasında sefer yapabilirler.

(12) Süresi geçtiği halde yıllık gemi sağlık cüzdanını yenilememiş olan ve Türk limanları arasında sefer yaparak diğer bir Türk limanına giriş yaptığı tespit edilen gemilere Gemi Sağlık Resmi Kanunu'nun 6 ncı maddesinin (b) fıkrası gereğince idari para cezası uygulanır. Bu gemilere gecikme faizi uygulanarak yeni bir yıllık gemi sağlık cüzdanı düzenlenir.

(13) Yıllık gemi sağlık cüzdanıyla ilgili idari para cezası, durumu tespit eden merkezce uygulanır. İdari para cezası uygulanması gereken geminin sorumlu olduğu limanlarda bulunmadığını tespit eden merkez bu gemiyi interaktif sistemde "Sorunlu Gemiler" listesine kaydeder. Bu gemiye ilişkin idari para cezası geminin uğradığı ilk Türk limanında görev yapan merkez tarafından uygulanır.

Yıllık gemi sağlık belgesi

MADDE 30- (1) Türk limanları arasında çalışan ve kabotaj seferi hakkına sahip 250 net ton üzeri gemiler yıllık gemi sağlık belgesi bulundurmamak zorundadır.

(2) Yıllık gemi sağlık belgesi almak isteyen gemi yetkilisi kurumsal mail üzerinden veya dilekçeyle ilgili merkeze başvurur.

(3) Merkez geminin sağlık denetimini yapar ve varsa belirlenen eksikliklerin giderilmesi istenir. Herhangi bir halk sağlığı riski bulunmayan ve gerekli sağlık koşullarına sahip olan gemilere yıllık gemi sağlık belgesi düzenlenir.

(4) Yıllık gemi sağlık belgesi interaktif sistem üzerinden elektronik ortamda barkotlu olarak dzenlenir. İlgili kurumlar belgenin geçerliliğini belge üzerindeki doğrulama kodu ile Genel M¼d¼rl¼k internet sitesinden ya da belge üzerindeki barkodu okutarak yapabilir. Gemi yetkilisinin talep etmesi halinde belge çıktısı alınarak imzalanır ve kaşelenir.

(5) Yıllık gemi sağlık belgesi olan gemilerin limana giriş ve çıkış öncesinde LTP Sistemi üzerinden gemi varış ve çıkış bildirimini vermesi gerekir. Genel M¼d¼rl¼k interaktif sistemi yıllık gemi sağlık belgesi olan gemilere otomatik olarak sağlık onayı verir.

(6) Yıllık gemi sağlık belgesinin geçerlilik süresi belgenin dzenlendiği tarihten itibaren bir yıldır. Türk limanları arasında sefer yapacak olan gemilerin süresi dolan yıllık gemi sağlık belgelerini yenilemesi gerekir.

(7) Süresi geçtiği halde yıllık gemi sağlık belgesini yenilememiş olan ve Türk limanları arasında sefer yaptığı tespit edilen gemilere Gemi Sağlık Resmi Kanunu'nun 6 ncı maddesinin (b) fıkrası gereğince idari para cezası uygulanır.

On liman seferi işlemleri

MADDE 31- (1) Uluslararası sefer yapıyor olmaları nedeniyle yıllık gemi sağlık belgesi ya da yıllık gemi sağlık c¼zdanı bulundurmeyen bununla birlikte kabotaj seferi hakkına da sahip olan ve yurtdışından geldikleri ilk Türk limanı sonrasında diğer Türk limanlarına da gitmek isteyen Türk bayraklı gemiler, uğradıkları limanlarda sağlık işlemleri yaptırmak kaydıyla yıllık gemi sağlık belgesi ya da yıllık gemi sağlık c¼zdanı almadan on limana kadar seferlerine devam edebilir. On birinci Türk limanına gitmeden önce geminin yıllık gemi sağlık belgesi ya da yıllık gemi sağlık c¼zdanı alması gerekir.

(2) Bu tür gemiler ilk Türk limanı sonrasında uğradıkları Türk limanlarında ilgili merkeze LTP Sistemi üzerinden gemi geliş bildirimini yapmak ve liman çıkışında çıkış bildirimini yaparak sağlık kontrol kartı almak zorundadırlar. Merkez geminin sefer hareketlerini inceleyerek bu gemilere sağlık kontrol kartı dzenler.

(3) On liman sayımını interaktif sistem tarafından pratika limanından başlayarak yapılır ve on limana ulaşıldığı zaman ilgili merkeze uyarı verilir. Yeni inşa gemilerin on liman sayımı işlemleri geminin kayıt limanından itibaren yapılır. Yeni inşa edilen gemilerin bu on limanlı sefer süresi içinde yurtdışı seferi yapması veya yıllık gemi sağlık belgesi ya da yıllık gemi sağlık c¼zdanı alması gerekir.

(4) Bu şekildeki seferleri on limanı aşan gemiler Türk limanları arasında sefer yapan gemi olarak kabul edilir ve bu gemilerin on birinci limana gitmeden önce yıllık gemi sağlık belgesi ya da yıllık gemi sağlık c¼zdanı almaları gerekir.

(5) On liman sefer süresini kullanmasına rağmen uğradıkları limanlarda sağlık işlemleri yaptırmayan gemilere Gemi Sağlık Resmi Kanunu'nun 6 ncı maddesinin (a) fıkrası gereğince idari para cezası uygulanır ve gemiye gecikme faizi uygulanarak yeni bir yıllık gemi sağlık belgesi ya da yıllık gemi sağlık c¼zdanı dzenlenir.

(6) Bu gemilere uygulanması gereken idari para cezası geminin sağlık işlemleri yaptırmadan ayrıldığı limanda görev yapan merkezce uygulanır. Geminin herhangi bir limandan sağlık işlemleri yaptırmadan sorumlu olduğu limana gelmiş olduğunu tespit eden merkez ise bu tespitini cezayı uygulaması gereken ilgili merkeze kurumsal mail veya yazı ile bildirir.

Ambar yıkamak için liman dışına çıkıp geri dönen gemiler

MADDE 32- (1) Kirli yük sonrası temiz yük alacak olması nedeniyle liman dışına çıkarak uluslararası sularda ambar yıkama yapmak isteyen gemiler, bu işlemlerini merkezlerin izin ve gözetiminde yapmaları kaydıyla sağlık kontrol kartı almadan liman dışına çıkıp yıkama yaparak tekrar limana dönebilirler.

(2) Liman dışında ambar yıkaması yapmak isteyen gemiler dilekçe ve geminin yıkama için liman dışına çıkacağını gösteren liman başkanlığı belgesiyle ilgili merkeze başvurur. Merkez gerekli incelemeyi yaparak talebi uygun bulunan geminin ambar yıkama yapmak üzere liman dışına çıkışına izin verir.

(3) Liman dışında ambar yıkama yapan gemilerin makul sürede tekrar limana dönmesi ve ilgili merkezi gelişle ilgili olarak bilgilendirmesi gerekir.

(4) Liman dışındaki uluslararası sularda ambar yıkama işlemlerini merkezlerin izin ve gözetimi dışında yapan ya da belirtilen kurallara uymayan gemilere Gemi Sağlık Resmi Kanunu'nun 6 ncı maddesinin (a) fıkrası gereğince idari para cezası uygulanır.

Liman muamelat cetvellerinin takibi

MADDE 33- (1) Her merkez kendisine bağı limanlara giriş-çıkış yapan gemilere dair liman muamelat kayıtlarını günlük olarak takip eder. Liman muamelat kayıtlarına gemi sağlık denetmenlerine tanımlanan şifreler ile <https://lybs.uab.gov.tr/PMIS/Login> linki üzerinden “diğer kullanıcılar e-devlet girişi” ile erişim sağlanır.

(2) Liman muamelat kayıtları ile merkezde sağlık işlemleri yaptıran gemi kayıtları karşılaştırılarak, liman giriş çıkış yapan ancak sağlık işlemleri yaptırmaması gerektiği halde yaptırmayan gemiler tespit edilir ve bu gemilere idari para cezası uygulanır.

(3) Günlük olarak incelenen liman muamelat kayıtlarının çıktısı üzerine “kontrol edilmiştir” ibaresi yazılarak inceleyen gemi sağlık denetmeni tarafından imzalanır ve arşivlenir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Gemilerin İlaç ve Tıbbi Malzeme İşlemleri

Gemilerin bulundurulması gereken ilaç ve tıbbi malzemeler

MADDE 34- (1) Gemiler bayrak ülke kurallarına ve kendi gemi kategorilerine göre bulunması gereken ilaç ve tıbbi malzemeyi ivedilikle temin ederek gemide bulundurmakla yükümlüdür.

(2) Yabancı bayraklı gemilerin asgari olarak DST tarafından yayımlanan International Medical Guide for Ships (Gemiler İçin Tıbbi Rehber)’de belirtilen ilaç ve tıbbi malzemeyi bulundurulması gerekir.

(3) Türk bayraklı gemilerin Genel Müdürlükçe hazırlanmış olan “Gemilerde Bulundurulması Gereken İlaç ve Tıbbi Donanım Listelerinde” (Ek-15) belirtilen ilaç ve tıbbi malzemeyi bulundurulması gerekir.

(4) Gemilerin bulundurulmaları gereken ilaç ve tıbbi malzeme açısından A, B ve C olmak üzere üç kategoriye ayrılır:

- a) A kategorisine tabi gemi: Seyir süresi limitsiz olan, denizlerde seyreden veya balıkçılık yapan gemiler. Yakın kıyısız sefer bölgesi sınırlarını aşarak uzak sefer yapan gemiler.
- b) B kategorisine tabi gemi: Yeterli tıbbi malzeme ile en yakın limandan yüz elli deniz milinden az yolculuk yapan, denizlerde seyreden veya balıkçılık yapan gemiler. Kabotaj sefer bölgesi sınırlarını aşarak, Karadeniz’de, Akdeniz’de, Kızıldeniz’de veya İspanya’nın Fransa sınırına kadar kuzey kıyıları da kapsayan Finistre Burnu ile Moritanya’nın Dakhla Limanı güney sınırını birleştiren çizginin doğusunda kalan deniz alanında yakın kıyısız sefer yapan gemiler B kategorisindeki gemi olarak değerlendirilir.
- c) C kategorisine tabi gemi: Liman gemileri, botlar ve kaptan köşkü haricinde yaşam mahalli bulunmayan veya kıyıya çok yakın seyreden tekneler. Liman sefer bölgesi sınırlarını aşarak Türkiye limanları arasında kabotaj seferi yapan gemiler C kategorisinde gemi olarak değerlendirilir. Akdeniz içlerine açılmadan Ege adalarına 100 mil altında bir mesafede gününbirlik sefer yapan 250 net ton altı küçük tonajlı yolcu tekneleri C kategorisinde gemi olarak değerlendirilir.

(5) Gemilerdeki her bir can salı ve can filikasında en az C kategorisindeki gemiler kapsamındaki ilaç ve tıbbi malzemenin konulduğu su geçirmez bir ilaç sandığının bulundurulması gerekir.

(6) Tehlikeli yük taşıyan gemilerin Uluslararası Denizcilik Teşkilatı IMO tarafından yayımlanan IMDG kod ile ekinde yer alan MFAG (Medical First Aid Guide for Use in Accidents Involving Dangerous Goods / Tehlikeli Yüklerin Karıştığı Kazalarda Kullanılmak İçin Tıbbi İlk Yardım Rehberi)’da (EK-16) belirtilen güncel yükümlülükleri yerine getirmesi ve söz konusu ilaç ve tıbbi malzemeleri bulundurulması gerekir.

(7) Bulundurulması gereken ilaç ve tıbbi malzemeyi bulundurmayan ve verilen süreye rağmen eksikliklerini gidermeyen gemilere Gemi Sağlık Resmi Kanunu’nun 6 ncı maddesinin (b) fıkrası gereğince idari para cezası uygulanır.

Gemi ilaçlarının temini

MADDE 35- (1) Gemilerin ihtiyacı olan ilaçların temini işlemleri merkezlerin kontrolünde ve Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu İlaç Takip Sistemiyle entegre şekilde yürütülür.

(2) Gemi ilaçlarının temininde, elektronik sistemlerle gemi medikal log kayıtlarını takip ederek ve ilaç takip sistemiyle koordineli şekilde gemilerdeki ilaçların takibini ve teminini yapan firmaların elektronik sistemlerinden de yararlanılabilir.

(3) Gemi ilaç temini işlemleri hekim bulunan merkezlerce yürütülür. Türk limanlarında bulunan gemiler, Türk Boğazlarından geçiş yapan ve boğaz bölgesinde bulunan gemiler ilaç temini başvurusu yapabilir.

(4) Geminin ihtiyacı olan ilaçların temini için gemi temsilcisi şu belgelerle ilgili merkeze başvurur.

- a) Dilekçe,
- b) Gemi ilaç listesi,
- c) Gemi Personel Listesi,
- ç) Gemi kaptanının ihtiyacı olan ilaçlara dair talebi.

(5) Merkez hekimi gemilerde bulundurulması gereken ilaç ve tıbbi donanım listeleri ile geminin ihtiyaçları doğrultusunda geminin talebini değerlendirir ve gemiye temin edilmesi gereken ilaçları belirler. Merkez hekimi gerek duyarsa geminin tıbbi kayıtlarını isteyebilir.

(6) Merkez hekimi temin edilmesine karar verdiği ilaçlar için Gemi İlaç Temin Formunu (Ek-17) interaktif sistem üzerinden doldurur ve iki nüsha çıktı olarak bir nüshasını imza ve kaşeli şekilde gemi temsilcisine verir. İlaç temini için ayrıca reçete düzenlenmez.

(7) Eczaneler toplu ilaç satışı yapmadıklarından gemilerin ihtiyaç duydukları ilaçlar ecza depolarından temin edilir. Merkezin bulunduğu şehirde ecza deposu veya ecza deposunda belirtilen ilaçlar yoksa gemi ilaçları başka bir şehirdeki ecza deposundan da temin edilebilir.

(8) Gemi temsilcisi, gemi ilaç temin formunda belirtilen ilaçları ecza deposundan temin eder ve aldığı ilaçların faturasını alır. Gemi temsilcisi ecza deposundan almış olduğu ilaçları gemi kaptanına bir tutanakla teslim eder. Bu tutanakta teslim edilen ilaçlar liste halinde belirtilir.

(9) Gemi temsilcisinin ecza deposundan almış olduğu ilaçların faturasını veya fatura bilgisinin yer aldığı sevki irsaliyesi ile gemi kaptanına ilaçların teslim edildiğine dair teslim tutanağını gemi ilaç temin formunun düzenlendiği tarihten itibaren en geç 15 (on beş) gün içerisinde ilgili merkeze teslim etmesi gerekir. İlaçları başka bir şehirdeki ecza deposundan temin eden gemiler fatura ve tutanağı ilgili merkeze kargo ile de ulaştırabilir. Merkez tabibi bu işlemlerin zamanında yapılmış olmasını takip eder, gerekiyorsa gemi yetkilisini uyarır.

(10) Merkez tarafından gemilerin temini için gemi ilaç temin formunda belirtilen ve ecza deposuna gemi temsilcisine verilen ilaçlar ilaç takip sisteminde Genel Müdürlük üzerinde görülmektedir. Bu nedenle ilaçların temin edildiğine dair ilaç faturası ile gemi kaptanına ilaç teslimine dair tutanağı alan merkez tabibi en geç 15 (on beş) gün içerisinde ilaç takip sistemi ile entegre olan interaktif sistemindeki ilaç takip modülünde "mal bildirim" ve "sarf" işlemlerini yaparak geminin aldığı ilaçları ilgili gemi üzerine aktarır.

(11) İlaç temini işlemlerine ilişkin dilekçe, gemi ilaç listesi, gemi personel listesi, kaptan talebi, gemiler için ilaç temin formu, ilaç faturası ve gemi kaptanına ilaç teslimine dair tutanak bir dosya haline getirilerek merkezde arşivlenir.

Gemilerde ilaç ve tıbbi malzemelerin muhafazası ve kullanımı

MADDE 36- (1) Gemideki ilaç ve tıbbi malzemeler üretici tarafından belirtilen koşullarda ve düzenli şekilde muhafaza edilir.

(2) Gemideki ilaç ve tıbbi malzemenin kategorisine uygun biçimde sağlanması, korunması, kullanıma hazır halde tutulması, kullanımı ve imhası kaptanın sorumluluğundadır. Kaptan gemi adamlarının yetkileri çerçevesinde bir veya daha fazla güverte sınıfı zabıt/yardımcı zabıtini bu işlemleri yürütmekle görevlendirebilir.

(3) Gemilerdeki uyuşturucu ve psikoaktif ilaçlar gemi reviri, gemi doktoru muayene odası ya da kaptan köşkünde bulunan kilitli bir dolapta muhafaza edilmelidir. Bu ilaçlar kaptan, gemi doktoru veya sağlık zabiti kontrolünde kullanılır. Sarf edilen uyuşturucu ve psikoaktif ilacın verildiği kişiye dair bilgiler (ad-soyadı, yaş, cinsiyet vb.), verilmiş gerekçesi, ilacın ismi, verilmiş saat ve tarihi, miktarı ve kullanım şekli, ilacı veren kişinin ad-soyadı, kaşe ve imza, mevcut stok durumu bilgileri kaydedilir. Uyuşturucu ve psikoaktif ilaçların belirlenmesinde Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunca yayımlanan listeler esas alınır.

(4) Kullanılan veya herhangi bir nedenle eksilen ilaç ve tıbbi malzemeler mümkün olan en kısa sürede yenisi konularak tamamlanır.

(5) Tıbbi malzeme ve ilaçlardan kullanım süresi geçenler belirlenir, diğer ilaç ve tıbbi malzemelerden ayrı bir yerde muhafaza edilir.

Gemilerde süresi geçen ilaçların imhası

MADDE 37- (1) Türk bayraklı gemilerde süresi geçen ilaçların imha işlemleri merkezlerin gözetiminde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca lisanslandırılmış kuruluşlar tarafından yapılır.

(2) Geminin süresi geçmiş ilaçlarının imhasını talep etmesi halinde bu ilaçlar için “Gemilerdeki İlaçların İmhası İçin Tespit ve Teslim Tutanağı” (Ek-18) üç nüsha olarak düzenlenir ve imha edilecek ilaçların isim ve sayılarının belirtildiği ilaç listesi bu tutanağa eklenir. Oluşturulan tutanak ve ekli ilaç listesi gemi sağlık denetmeni ve gemi yetkilisi tarafından imza ile kayıt altına alınır. İmha edilecek ilaçlar lisanslandırılmış kuruluşlara gönderilmek üzere gemi yetkilisine teslim edilir.

(3) Gemi yetkilisi ilaçları imha edilecek ilaçları uygun Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca lisanslandırılmış kuruluşlara göndererek imha edilmesini sağlar. İşletme tarafından ilaçların imha edilmek üzere teslim alındığını gösterir belge gemi yetkilisi tarafından ilaçların teslim tarihinden itibaren en geç 15 (on beş) gün içerisinde ilgili merkeze teslim edilir.

Gemi ilaç ve tıbbi donanım sertifikası

MADDE 38- (1) Gemi ilaç ve tıbbi donanım sertifikası (Ek-19) talep eden gemilere düzenlenir. Gemi ilaç ve tıbbi donanım sertifikasının bulunmaması veya süresinin geçmesi idari para cezasını gerektirmez. Bununla birlikte gemilerin kategorisine göre belirlenmiş olan asgari ilaç ve tıbbi malzemeyi bulundurması gerekir. Gemi ilaç ve tıbbi donanım sertifikası hekim bulunan merkezlerce limana giriş yapan gemilere düzenlenir. Gemide bulunan ilaç ve tıbbi malzemenin uygunluğunu gösteren Gemi ilaç ve tıbbi donanım sertifikası düzenlendiği tarihten itibaren bir yıl geçerlidir.

(2) Gemi ilaç ve tıbbi donanım sertifikası yalnızca merkezlerce düzenlenir. Merkez dışında yetkisiz kişi ve kurumlarca gemi ilaç ve tıbbi donanım sertifikası veya farklı isimlerle oluşturulan gemi ilaç ve tıbbi malzeme durumunu gösteren belgeler düzenlenemez. Yetkisiz şekilde Gemi ilaç ve tıbbi donanım sertifikası düzenleyen kişi ve kurumlar ile bu sertifikayı talep eden gemiler yazılı olarak uyarılır. Uyarılmasına rağmen gemi ilaç ve tıbbi donanım sertifikası düzenlemeye devam eden kişi ve kurumlar hakkında Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulur ve bu kişi ve kurumların bağlı/ilgili olduğu kurumlardan gerekli işlemlerin yapılması talep edilir.

(3) Gemi ilaç ve tıbbi donanım sertifikası almak isteyen gemi yetkilisi, geminin bulunduğu limandan sorumlu merkeze hareketinden en az 24 saat önce kurumsal mail üzerinden ya da dilekçe ile başvurur. Başvuruda aşağıda belirtilen belgeler sunulur:

- a) Dilekçe,
- b) Geminin kategorisine göre donatılmış tıbbi malzeme ve ilaç listesi,
- c) Personel listesi,
- ç) Varsa düzenlenen eski gemi ilaç ve tıbbi donanım sertifikası.

(4) Merkezce mümkünse en az biri hekim olan denetim ekibi oluşturulur. Denetim ekibine birden fazla kişinin katılmasının mümkün olmadığı durumlarda denetim ekibi tek hekimden de oluşabilir. Denetim ekibi gemiye giderek geminin mevcut ilaç ve tıbbi donanımını denetler.

(5) Denetim ekibi gemideki ilaç ve tıbbi malzemeyi denetlerken şu hususları kontrol eder:

- a) Geminin ilaç ve tıbbi malzeme listeleri,
- b) Geminin güncel kategorisi,
- c) Geminin kategorisine göre gerekli ilaç ve tıbbi malzemenin bulunup bulunmadığı,
- ç) İlaç ve tıbbi malzemenin uygun şartlarda muhafaza edilip edilmediği, son kullanma tarihlerinin geçip geçmediği,
- d) Uyuşturucu ve psikoaktif ilaçların, bu Yönergede belirtilen şartlarda muhafaza edilip edilmediği, bu ilaçların sarf kayıtlarının bulunup bulunmadığı,
- e) Gemilerdeki can salı ve can filikalarında ilaç sandığı bulunup bulunmadığı,
- f) Tehlikeli yük taşıyan gemilerde Tehlikeli Yüklerin Karıştığı Kazalarda Kullanılmak İçin Tıbbi İlk Yardım Rehberinde (MFAG) belirtilen ilaç ve tıbbi malzemenin bulunup bulunmadığı, uygun şartlarda muhafaza edilip edilmediği,
- g) Uygun sayıda ve uygun şekilde ilk yardım setinin bulunup bulunmadığı,
- ğ) Gemi kaptanı veya sağlık zabitanın tıbbi bakım ve ilk yardım eğitimlerinin olup olmadığı.

(6) Gemideki tıbbi malzemenin başka bir ülkeden temin edilmiş olması halinde denetim ekibi, aynı terapötik gruptaki başka bir farmakolojik isimdeki ilacın veya aynı farmakolojik isimdeki farklı formlardaki ilaçların bulunmasını yeterli görebilir.

(7) Yapılan denetleme sonunda gemi ilaç ve tıbbi donanım denetim formu (Ek-20) düzenlenir ve bir örneği gemi yetkilisine verilir. Gemin kategorisine göre gerekli ilaç ve tıbbi malzemeyi uygun şekilde bulunduran gemilere gemi ilaç ve tıbbi donanım sertifikası düzenlenir. Gerekli ilaç ve tıbbi malzemeyle ilgili eksiklikler olması halinde bu eksikliklerin gemi hareketinden önce kaptan veya vekilince giderilir ve ilgili merkeze dilekçe ile bildirilir. Gemi ilaç ve tıbbi donanım sertifikası bu eksikliklerin giderilmesi sonrasında geminin bulunduğu limandan sorumlu merkezce düzenlenir.

(8) Gemi ilaç ve tıbbi donanım sertifikası interaktif sistem üzerinden elektronik ortamda barkotlu olarak düzenlenir. Sertifikanın geçerliliği üzerindeki doğrulama kodu ile Genel Müdürlük internet sitesinden ya da üzerindeki barkod okutularak kontrol edilebilir.

ONUNCU BÖLÜM

Tük Limanlarında Uğraksız Geçiş Yapan Gemilerin Sağlık İşlemleri

Uğraksız geçiş yapan gemiler

MADDE 39- (1) Yük ve yolcu indirip bindirmeksizin, ülkemiz limanlarına uğraksız geçiş niteliğinde yanaşan ve demirleme ordinosu almadan liman başkanlığının bilgisi dahilinde ve liman başkanlığınca belirlenen sahalara demirleyerek uğraksız geçiş yapan gemilerin, uğraksız geçiş yaptıkları Türk limanında serbest pratika almaksızın bekleme süreleri 168 saattir. Bu süreyi aşan gemiler serbest pratika belgesi almak zorundadır. Uğraksız geçiş yapmakta iken 168 saatlik demirleme süresini aştığı tespit edilen gemilere resen serbest pratika belgesi düzenlenir. Serbest pratika düzenlenmesi gereken gemiler harici bildirim oluşturulması için gemisaglik@saglik.gov.tr mailine bildirilir.

(2) Uğraksız geçiş yapan gemiler limanlarda yük ve yolcu indirip bindiremezler. Yük ve yolcu indirip bindirmek isteyen gemiler ile demirleme ordinosu alan gemiler Serbest Pratika Belgesi almak zorundadır. Uğraksız geçiş süresinde serbest pratika almadan yük ve yolcu indirip bindiren gemilere resen Serbest Pratika Belgesi düzenlenir ve Gemi Sağlık Resmi Kanunu'nun 6 ncı maddesinin (c) fıkrası gereğince idari para cezası uygulanır.

(3) Uğraksız geçiş yapan gemiler demirleme sahası içerisindeki 168 saatlik sürede merkezin izin ve gözetiminde olmak kaydıyla zorunlu olan personel değişimi, hasta çıkarma ile karaya temas işlemlerini gerçekleştirilebilir. Personel değişimi, hasta çıkarma ve gemiye temas işlemlerini merkezin izin ve gözetimi dışında gerçekleştiren gemilere Gemi Sağlık Resmi Kanunu'nun 6 ncı maddesinin (c) fıkrası gereğince idari para cezası uygulanır.

Uğraksız geçiş yapan gemilerde personel değişimi

MADDE 40- (1) Uğraksız geçiş yapan gemilerde personel değişimi işlemleri Türk boğazlarından geçen gemilerde personel değişimi işlemlerine benzer şekilde yürütülür.

Uğraksız geçiş yapan gemilerden tedavi amacıyla hasta çıkarma

MADDE 41- Uğraksız geçiş yapan gemilerden hasta çıkarma işlemleri Türk boğazlarından geçen gemilerden tedavi amacıyla hasta çıkarma işlemlerine benzer şekilde yürütülür.

Uğraksız geçiş yapan gemilere temas izni

MADDE 42- (1) Uğraksız geçiş yapan gemiler bir arızanın tamiri, yakıt ve/veya kumanya ikmali, sörvey incelemesi gibi zorunlu gerekçelerle merkezlerin izin ve gözetiminde kara ile temas işlemi yapabilir. Temas izni almak isteyen gemiler aşağıdaki bilgileri <https://www.hssgm.gov.tr/onlineislemler/> sistemine yükler.

- Gemi bilgileri,
- Temas gerekçesi,
- Gemi sağlık bildirimini.

(3) Merkez geminin sağlık durumunu ve temas gerekçesi değerlendirir, gerek görürse ilave bilgi veya belge talep edebilir. Kara ile temasında sağlık açısından bir sakınca bulunmayan gemilere temas izni verilerek elektronik ortamda barkotlu gemi temas izin belgesi düzenlenir (Ek-21). Belgenin geçerliliği üzerindeki doğrulama kodu ile Genel Müdürlük internet sitesinden ya da üzerindeki barkod okutularak kontrol edilebilir.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

Yatların Sağlık İşlemleri

Yatların sağlık işlemleri

MADDE 43- (1) Yurtdışından ülkemiz limanlarına gelen yatların sağlık işlemleri, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı uhdesindeki elektronik "Seyir İzin Belgesi" (SİB) sistemi üzerinden yürütülür. Seyir İzin Belgesi Sistemine <http://atlantis.uab.gov.tr/Giris.NET/> adresi üzerinden e-devlet ile giriş yapılır.

(2) Yurda girişine dair sağlık izni verilen yatların sağlık denetim hakkı saklıdır. Merkez gerek gördüğü yatın sağlık denetimini yapabilir.

(3) Yatların ülkemize girişlerinde verilen elektronik sağlık onayı tek başına yatların yurda giriş izni değildir. Verilen elektronik sağlık onayı sonrasında yatların ilgili diğer kurumlardaki işlemlerini de tamamlaması gerekir.

Elli net ton ve altında olan yatların sağlık işlemleri

MADDE 44- (1) Elli net ton ve altında olup SİB sistemine yaptığı bildirimde ölüm veya bulaşıcı hastalık olmadığını beyan eden yatlara merkezlerce herhangi bir işlem yapılmaz. Bu yatların ülkemize girişine ilişkin sağlık onayı, SİB sisteminde üretilen Seyir İzin Belgesine “THSSGM Onaylamıştır” ibaresi SİB Sistemi tarafından otomatik olarak yazdırılarak verilmiş olur.

(2) Elli net ton ve altında olup SİB sistemine yaptığı bildirimlerde ölüm veya bulaşıcı hastalık bulunduğunu beyan eden yatlarla ilişkin sağlık onayı ise ilgili merkezce SİB Sistemi üzerinden elektronik olarak verilir. Böyle bir durumda merkez yatın bildirimini inceler ve yatın sağlık durumunu araştırarak gerekli kontrol önlemlerinin alınmasını sağlar. Gerekli önlemlerin alınması sonrasında SİB sistemi üzerinden yat için sağlık onayı verilir.

Elli net ton üzerindeki yatların sağlık onayı işlemleri

MADDE 45- (1) Elli net ton üzerindeki yatların gemi sağlık resmi işlemleri bulunması nedeniyle yurda girişlerinde verilecek sağlık onayı merkezlerce SİB sistemi üzerinden verilir.

(2) SİB sistemine bildirimde bulunan yat acentesi sağlık onayı talebini ve yatın bilgilerini ya da yat kayıt belgesini (Certificate of Registry) ilgili merkeze iletir. Acentelerce SİB sistemine giriş yapılırken yatın net tonaj bilgisi SİB sistemi tarafından sağlanmakta olup resmi bir veridir. Bu nedenle tonaj bilgisi için yat kayıt belgesinin merkeze iletilmesine ihtiyaç bulunmamaktadır, ancak merkez gerek görürse yatın kayıt belgesini isteyebilir.

(3) Acente talebini ve yata ilişkin bilgileri alan merkez yata ilişkin diğer bilgileri (net tonaj, çıkış limanı, geleceği liman, kaptan adı, vb.) SİB sisteminden temin eder. Bu tür bilgiler için ayrıca fiziki belge istenmesine gerek yoktur.

(4) İlk kez giriş yapan ve interaktif sistemde bilgileri olmayan yatların kayıt belgesi ve varsa tonaj belgesi acente tarafından merkeze fiziki evrak olarak bir dilekçe ekinde iletilir.

(5) SİB sistemindeki net tonaj bilgisi ile interaktif sistemdeki net tonaj bilgisi karşılaştırılır. İki verinin farklı olması durumunda yat kayıt belgesinin fiziki evrak olarak, faks ya da merkez resmi maili aracılığıyla iletilmesi istenir.

(6) Yatın rüsum işlemleri yat kayıt belgesindeki net tonaja göre yapılır. Gerekliyse interaktif sistemdeki net tonaj bilgisi güncellenir veya güncel net tonaj bilgisi SİB sisteminde güncelleme yapılması için ilgili liman başkanlığına iletilir.

(7) Gemi sağlık resmi işlemleri tamamlanan yatlar için SİB sisteminde elektronik sağlık onayı verilir.

(8) Elli net ton üzerinde olup SİB sistemine yaptığı bildirimlerde ölüm veya bulaşıcı hastalık bulunduğunu beyan eden yatlarla ilişkin sağlık onayı yatın sağlık durumu incelenerek gerekli kontrol önlemlerinin alınması sonrasında verilir.

Yatların sağlık işlemlerine dair diğer hususlar

MADDE 46- (1) Teknik aksaklıklar veya başkaca mücbir nedenlerden dolayı elektronik ortamda verilen onayın belge üzerine yazdırma imkanının bulunmadığı durumlarda sağlık onayı mahallin liman başkanlığı yetkililerince SİB üzerine “THSSGM Onaylamıştır” kaşesi basılarak verilir.

(2) SİB Sisteminde verilen sağlık onayında düzeltme yapılması veya iptal edilmesi gereken hallerde durum ilgili liman başkanlığına ivedilikle bildirilir.

(3) Yeni inşa edilen ve ülkemize bayrak şehadetnamesiyle taşınarak getirilen ve işlemleri manuel olarak yapılan ve bilgileri sonradan liman başkanlıklarınca SİB sistemine girilen yatlar için Genel Müdürlüğümüz interaktif sistemine ayrıca yat girişi yapılmasına gerek yoktur.

(4) Sahip değişikliği yapmak isteyen yatlar ilgili liman başkanlıklarına yönlendirilir.

(5) İlk kez giriş yaptığı veya tonaj değişikliği olduğu için fiziki evraklar istenen yatların bu evrakları ayrıca fiziki dosya olarak da arşivlenir.

(6) Yatların Genel Müdürlükçe hazırlanmış olan “Gemilerde Bulundurulması Gereken İlaç ve Tıbbi Donanım Listelerinde” yer alan “Yatlar İçin Asgari İlaç ve Tıbbi Malzeme Listesi”nde belirtilen ilaç ve tıbbi donanımı bulundurmaları gerekir. İşlem yapılacak yatın büyüklüğü, yatta bulunabilecek kişi kapasitesi, sefer niteliği, seyir süresi gibi faktörler göz önüne alınarak merkez hekiminin

değerlendirmesi sonucu yatın A, B veya C kategorilerindeki gemiler için belirlenen ilaç ve tıbbi malzemelerin bulunması istenebilir ya da yata bu kategorilerdeki ilaçların temini sağlanabilir.

ON İKİNCİ BÖLÜM

Diğer Gemilerin Sağlık İşlemleri

Canlı hayvan getiren gemiler

MADDE 47- (1) Yurtdışından canlı hayvan getiren gemilerde uzun yolculuktan, kazalardan veya hastalıklardan kaynaklanan hayvan ölümleri gerçekleşebilir. Ölü hayvanlar bulunabilmesi ve bu gemilerdeki hijyen koşulları nedeniyle yurtdışından canlı hayvan getiren gemilere yönelik ilave sağlık önlemleri alınır.

(2) Merkezlerce yurtdışında canlı hayvan getiren gemilerin gemi sağlık bildirimleri, özellikle gemi sağlık bildirimindeki dokuz numaralı “Gemide hasta hayvan ya da evcil hayvan bulunmakta mıdır?” sorusunun cevabı dikkatli şekilde incelenir. Serbest pratika öncesinde bu tür gemilerden, taşıdıkları hayvan sayısı, gemide ölü hayvan olup olmadığı, geminin limanda ne kadar süre kalacağı bilgileri istenir.

(3) Gemi sağlık bildiriminde gemide hasta hayvan bulunduğu veya gemide ölü hayvan bulunduğu beyan eden gemiler, kontrol edilmesi için Tarım ve Orman Bakanlığının en yakın Veteriner Sınır Kontrol Noktası Müdürlüğüne bildirilir. Veteriner Sınır Kontrol Noktası Müdürlüğünün gemiyi kontrolü ve sağlık açısından bir sakınca olmadığına dair tespiti sonrasında gemiye serbest pratika belgesi düzenlenir.

(4) İçinde ölü hayvan bulunan gemiler, limanda uzun süre kalmalarının gemide halk sağlığı risklerine yol açabileceği konusunda uyarılır. Bu gemilerin limanda kalış süreleri takip edilerek, yük boşaltma işlemi sonrasında çıkış almayıp limanda kalmaya devam eden gemilerin limanda kalış nedeni incelenir ve geminin durumu değerlendirilir. Halk sağlığı riski taşıyan gemilere sağlık denetimi yapılır.

(5) Yurtdışında canlı hayvan getiren ve yüklerini boşaltmasını müteakip limanda kalmaya devam etmek isteyen gemilerin Genel Müdürlükçe yetkilendirilen firmalar tarafından ilaçlanması sağlanır.

(6) Yurtdışında canlı hayvan getiren gemilerden liman bölgesine kirlilik veya sinek, böcek ve benzeri haşere bulaşması durumunda limandaki işletmeci kuruluşun liman sahasını Genel Müdürlükçe yetkilendirilen firmalar tarafından ilaçlatması sağlanır.

Söküm için gelen gemiler

MADDE 48- (1) Uluslararası sefer yaparak sökülme üzere ülkemizdeki söküm bölgesine gelen gemiler Genel Müdürlüğümüzce yetkilendirilmiş ilaçlama firmaları tarafından ilaçlanarak mikroplardan, böceklerden ve farelerden arındırılır. Geminin ilaçlandığına dair “Uluslararası Taahhütlere/Giriş Noktalarında İlaçlama Taahhütnamesi” görüldükten sonra, geminin geçerli bir sertifikası bulunması halinde ilgili merkez tarafından kanıt rapor formu düzenlenerek sertifika ekine iliştilir. Geçerli bir sertifikası bulunmayan gemilere ise gemi sağlık kontrol sertifikası düzenlenir.

Mücbir sebeplerle limanlara sığınan gemiler

MADDE 49- (1) Mücbir sebeplerle nedeniyle Türk limanlarına sığınan ancak liman ile ihtilat etmek istemeyen gemiler, merkezin izin ve gözetiminde, serbest pratika almaksızın 168 saat kalabilir ve meydana gelen bir arızanın incelenmesi, onarılması için uzman veya tamirci getirilmesi, yola devam için yakıt ve kumanya ikmali yapılması, maddi veya teknik zorunlu bir ihtiyacın karşılanması için kaptan veya ilgili personelin karaya çıkması gibi işlemleri yapabilirler.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Türk Boğazlarında Gemi Sağlık İşlemleri

Türk Boğazlarından geçen gemilerin boğaz geçiş bildirimini

MADDE 50- (1) Karadeniz'den İstanbul Boğazına, Ege Denizi'nden Çanakkale Boğazına gelen ve Türk Boğazlarından geçiş yapmak isteyen tüm gemilerin “Boğaz Geçiş Bildirim Sistemine” geçiş bildirimini yapması gerekir. Boğaz geçiş bildirimini geminin ilgili boğaza varış tarihi ve saatinden önceki 24 saat içerisinde <https://www.hssgm.gov.tr/onlineislemeler> sayfası üzerinden yapılır.

(2) Yabancı bir limandan gelerek Türk Boğazlarından geçiş yapmak isteyen gemiler boğaz geçiş bildirimine ilave olarak:

- Gemi Sağlık Bildirimi,
- Gemi Tonaj Sertifikası,
- Personel Listesi,
- Son 10 Liman Belgesi,
- Kargo Beyanını

Boğaz geçiş bildirim sistemine yüklerler.

(3) Boğaz geçiş bildirim sistemine bildirim yapmayan gemilerin acentesi ile iletişim kurularak geçiş bildirimini yapılması sağlanır.

(4) Merkez, yabancı limandan gelen gemilerin boğaz geçiş bildirim sistemine online olarak gönderilen belgelerini gemi boğaza girmeden önce inceler. Yapılan incelemede halk sağlığı riski taşıdığı tespit edilen gemiler TBGTH merkezine bildirilir ve halk sağlığı riskinin durumuna göre geminin mecburi transit işlemine tabi tutularak kara ile temas etmeden ya da gerekli kontrol önlemleri alarak temas etmesi koşuluyla her iki boğaz geçişini tamamlaması sağlanır. Bu gemilerin daha sonra bir Türk limanına giriş yapmak istemesi halinde geminin sağlık durumu ilgili limandan sorumlu merkezce ayrıca değerlendirilir.

(5) Yapılan incelemede boğaz geçiş bildirim sistemine yüklenmeyen veya eksik ya da hatalı yüklenen belgelerin sisteme yüklenmesi sağlanır. Sistemden erişilebilen belgelerin fiziksel olarak arşivlenmesine gerek yoktur. Transit sağlık sorgusu esnasında kontrolü sağlanan belgelerden yalnızca Gemi Sağlık Bildiriminin, Türk Boğazlarından geçen gemiler için düzenlenen sağlık sorgusu formuna iliştirilerek arşivlenir.

Türk Boğazlarından geçen gemilerin sağlık kontrolü

MADDE 51- (1) Yabancı limanlardan, Türk Boğazlarına gelen gemiler sağlık kontrolü yaptırmak zorundadır. Bu sağlık kontrolü, gemilere Türk Boğazları girişinde ki merkezlerce sağlık sorgusu yapılarak gerçekleştirilir. Türk Boğazlarından geçen gemilerin sağlık sorgusu Ege denizinden gelen gemilere Çanakkale Boğazı girişinde, Karadeniz'den gelen gemilere ise İstanbul Boğazı girişinde yapılır.

(2) Bir geminin yedeğinde ticaret kastı ile çekilen her türlü deniz aracı da sağlık sorgusu işlemine tabidir.

(3) Türk limanlarından çıkış yapan gemilere geldiği Türk limanında sağlık kontrolü yapıldığı için Türk Boğazlarında yeniden sağlık sorgusu yapılmasına gerek yoktur.

(4) Merkez, Türk Boğazlarında sağlık sorgusuna başlamadan önce boğazlardan geçiş yapacak gemilere ilişkin TBGTH sisteminden alınan bilgileri ile boğaz geçiş bildirim sistemine yüklenen belgeleri inceleyerek planlama yapar ve geçiş saatine uygun olarak pratika botuyla iskeleden hareket edilir. Sağlık sorgusu yapılacak gemiyle telsiz teması kurularak gemi hızının pratika botunun yanışmasına uygun bir hıza getirilmesi ve gemi belgeleri ile gemi mührünün hazır edilmesi istenir. Pratika botuyla gemiye yanaşılır ve yetkili gemi personeli ilgili belgeler ile gemi mührüyle birlikte pratika botuna davet edilir. Pratika botunda geminin sağlık sorgusu yapılarak Türk Boğazlarından geçen gemiler için transit sağlık Sorgusu Formu düzenlenir. Transit Sağlık Sorgusu Formu düzenleyenin isim ve imzası, gemi tonaj tutarı, HSSGM mührü ve kaptan mührü olacak şekilde eksiksiz doldurulur. Form sağlık görevlisi ve gemi yetkilisi tarafından isimleri yazılarak karşılıklı imzalanır ve gemi mührüyle mühürlenir. Formun bir nüshası gemi yetkilisine verilir. Gemi sağlık bildirim formun ikinci nüshasına eklenir ve arşivlenir.

(5) Gemi yetkili personelinin olumsuz hava koşulları vb. nedenlerle pratika botuna gelememesi durumunda sağlık sorgusu gemi belgeleri incelenerek yapılır. Gemi mührünün temin edilememesi durumunda ise form yalnızca imzalanır.

(6) Yapılan telsiz anonsuna rağmen sağlık sorgusu için pratika botu ile iletişim kurmayan veya iletişimi kesen, sağlık sorgusu işleminden kaçınan veya talep edilen evrakları ibraz etmeyen gemiler tekrar telsizle uyarılır ve gemiye bu işlemleri gerçekleştirmesi için 15 (on beş) dakika süre verilir. Bu süre içinde gerekli işlemleri gerçekleştirmeyen gemilere Gemi Sağlık Resmi Kanunu'nun 6 ncı maddesinin (b) fıkrası gereğince idari yaptırım cezası uygulanır.

(7) Sağlık sorgusunda halk sağlığı riski taşımadığı tespit edilen gemiler kılavuz kaptan alabilir; personel değişimi, hasta çıkarma ve kara ile temas işlemlerini yapabilir.

(8) Yapılan sağlık sorgusunda halk sağlığı riski taşıdığı tespit edilen gemiler TBGTH merkezine bildirilir ve halk sağlığı riskinin durumuna göre geminin mecburi transit işlemine tabi tutularak kara ile temas etmeden ya da gerekli kontrol önlemleri alarak temas etmesi koşuluyla her iki boğaz geçişini tamamlaması sağlanır. Bu gemilerin daha sonra bir Türk limanına giriş yapmak istemesi halinde geminin sağlık durumu ilgili limandan sorumlu merkezce ayrıca değerlendirilir.

Türk Boğazlarından geçiş yapan gemilerin geçiş kaydı

MADDE 52- (1) Türk Boğazlarından geçiş yapan ve sağlık sorgusu tamamlanan gemilerin geçiş bilgileri en kısa zamanda interaktif sisteme kaydedilir. Geçiş kaydı gemi tarafından boğaz geçiş bildiriminden gönderilen gemi belgeleri üzerinden yapılır. Kayıt sırasında gemi tonaj sertifikası bilgileri ile interaktif sistemdeki gemi bilgileri karşılaştırılır. Gemi tonaj sertifikasındaki net tonajı interaktif sistemdeki gemi net tonajından farklı olan gemilerin interaktif sistemdeki tonaj bilgileri güncellenir ve gemi sağlık resmi işlemi güncel net tonaj üzerinden yapılır.

(2) Hava muhalefeti, bot bakım ve arızası, deniz ambulansı görevi ifa edilmesi ve benzeri zorunlu gerekçelerle sağlık sorgusu yapılamayan gemilerin kaydında sağlık sorgusu yapılamama nedeni ve açıklaması interaktif sisteme kaydedilir.

Türk Boğazlarından transit geçiş yapan gemilerin gemi sağlık resmi

MADDE 53- (1) Türk Boğazlarından transit geçen gemilerden Montreux Boğazlar Sözleşmesi hükümleri gereği transit gemi sağlık resmi alınır.

(2) Türk Boğazlarına bir Türk limanından gelen gemiler yurt dışından geldikleri ilk Türk limanında serbest gemi sağlık resmi ödedikleri için, yabancı limandan gelip bir Türk limanına gideceğini beyan eden gemiler ise varış yapacakları Türk limanında serbest gemi sağlık resmi ödeyeceği için bu gemilerden Türk Boğazlarında transit sağlık resmi alınmaz. Yabancı limandan gelip bir Türk limanına gideceğini beyan eden ancak sefer değişikliği yapıp Türk limanına uğramadan yabancı limana gittiği tespit edilen gemilerden transit gemi sağlık resmi alınır.

(3) İlk boğaz geçişini yaptıktan sonra diğer boğaz geçişini tamamlamadan kendi isteğiyle geri dönüş yaparak giriş yapmış olduğu Türk Boğazından çıkış yapan gemiler transit geçiş yapmış sayılırlar ve transit gemi sağlık resmi öderler. Geminin transit dönüş hakkı varsa kullanılmış olur.

(4) Türk Boğazlarını transit geçeceğini beyan ederek transit gemi sağlık resmi ödeyen gemiler Türk Boğazlarında bir Türk limanına giriş yaparsa, transit niteliği bozulan bu gemilerin ödediği transit gemi sağlık resmi, serbest gemi sağlık resmine tamamlanır.

(5) Türk Boğazlarından transit geçen gemiler gittikleri yönden altı ay içinde transit olarak geri dönmeleri halinde, yeniden transit sağlık resmi alınmaz. Altı aylık süre, geminin boğaz geçiş tarihinden itibaren ay hesabı ile son gün saat 24.00'de sona erer.

(6) Transit dönüş hakkını kullanmakta iken transit niteliği bozulan gemilerden tam serbest sağlık resmi alınır.

(7) Transit sağlık resmi, geminin boğaz geçiş tarihinden itibaren en geç üç iş günü içinde ve Genel Müdürlükçe önceden belirlenen ve duyurulan ödeme yerlerinde ödenir.

Gemilerin transit niteliğini bozmayan haller

MADDE 54- (1) Türk Boğazlarından transit geçiş yapan gemilerin demirleme sahalarında 168 saatlik süre içerisinde merkezden izin alınması kaydıyla;

- Meydana gelen bir arızanın incelenmesini ve onarılmasını temin etmek için uzman veya tamirci getirilmesi,
  - Yola devam için yakıt ve kumanya ikmali veya arıza giderilmesi gibi maddi veya teknik zorunlu bir ihtiyacın karşılanması maksadıyla kaptan veya ilgili personelin karaya çıkması ve geminin acentelik işlemleri için acente ile temas sağlanması,
  - Transit gemi sağlık resmi ödeyerek Türk Boğazlarında seyreden geminin, makine arızası, kaza ve yangın gibi mücbir sebeplerle bir Türk limanına sığınması,
  - Ölüm, hastalık, sözleşme feshi veya izin gibi zorunlu sebeplerden dolayı, merkez tabibinin ve nöbetçi memurunun izin ve refakatinde, gerekli gemi adamı değişiminin yapılması,
  - Gemiden tedavi amacıyla karaya hasta çıkarılması
- hallerinde transit niteliği devam eder.

(2) Türk Boğazlarından geçiş sonrasında Rusya Federasyonu'nda bulunan nehirler aracılığıyla Karadeniz'den Baltık Denizi'ne ya da Baltık Denizi'nden Karadeniz'e geçiş yapıp tekrar Türk Boğazından geçerek yabancı bir limana gitmek isteyen gemiler transit gemi olarak değerlendirilir.

Türk Boğazlarından transit geçen gemilerin ihtilafı ve bekleme süresi

MADDE 55- (1) Türk Boğazlarında geçiş yapan transit gemiler bir Türk limanına giriş yapıp serbest pratika almadan yük ve yolcu indirip bindiremezler. Yük veya yolcu indirip bindirmek isteyen gemilerin bir Türk limanına giriş yaparak serbest pratika alması gerekir. Türk Boğazlarında transit geçiş yapmakta iken yük veya yolcu indirip bindirdiği tespit edilen gemilere Gemi Sağlık Resmi Kanunu'nun 6 ncı maddesinin (c) fıkrası gereğince idari yaptırım cezası uygulanır.

(2) Türk Boğazlarında transit geçiş yapan gemiler Türk Boğazlarındaki demirleme sahalarında en fazla 168 saat bekleyebilirler. 168 saatlik sürenin başlangıcı Türk Boğazlarında sağlık sorgusu yapıldığı zamandır. 168 saatlik süreyi aşan gemilerin bir Türk limanına giriş yaparak serbest pratika alması gerekir. 168 saatlik bekleme süresini aşmasına rağmen serbest pratika almadığı tespit edilen gemilere resen serbest pratika belgesi düzenlenir. Resen serbest pratika düzenlenmesi gereken gemiler gemisaglik@saglik.gov.tr mailine bildirilir.

(3) Türk Boğazlarında transit geçiş yapan gemiler 168 saatlik sürede merkezlerin izin ve gözetiminde zorunlu olan personel değişimi, hasta çıkarma ile kara ile temas işlemlerini gerçekleştirilebilirler. Merkezin izin ve gözetimi dışında personel değişimi, hasta çıkarma ve temas işlemlerini gerçekleştiren gemilere Gemi Sağlık Resmi Kanunu'nun 6 ncı maddesinin (c) fıkrası gereğince idari yaptırım cezası uygulanır.

Türk Boğazlarından geçen gemilerde personel değişimi

MADDE 56- (1) Türk Boğazlarından geçiş yapan gemiler ölüm, hastalık, sözleşme feshi veya izin gibi zorunlu sebeplerden dolayı merkezlerin izin ve gözetiminde personel değişimi işlemi yapabilirler. Personel değişimi yapmak isteyen gemiler aşağıdaki bilgi ve belgeleri interaktif.hssgm.gov.tr sistemine yükler:

- a) Gemi Sağlık Bildirimi,
- b) Gemi Personel Listesi,
- c) Gemi Son 10 Liman Listesi,
- ç) Gemiden ayrılmak veya katılmak isteyen personel gemi adamı cüzdan bilgileri,
- d) Gemiye katılmak isteyen personel için Gemi Adamı Sağlık Yoklama Belgesi,

(2) Merkez yapılan başvuruyu ve ilgili belgeleri inceler. Gemiden ayrılan ve gemiye katılan personel ile bu personelin liman cüzdanları kontrol edilir. Gemiadamı cüzdanı süresi dolan personelin gemiden ayrılmasına izin verilir, ancak gemiye katılmasına izin verilmez. Yapılan değerlendirme sonucunda bilgileri doğru olan ve sağlık açısından uygun bulunan personelin gemiden ayrılmasına veya gemiye katılmasına izin verilerek elektronik ortamda barkotlu gemi personel değişimi belgesi düzenlenir (Ek-22). Belgenin geçerliliği üzerindeki doğrulama kodu ile Genel Müdürlük internet sitesinden ya da üzerindeki barkod okutularak kontrol edilebilir.

Türk Boğazlarından transit geçen gemilerden tedavi amacıyla hasta çıkarma

MADDE 57- (1) Türk Boğazlarından geçiş yapan gemiler merkezlerin izin ve gözetiminde karada tedavisi gereken hasta personel veya yolcu tedavi amacıyla karaya çıkartabilir. Bu tür gemilerden hasta çıkarılmak istenmesi durumunda geminin öncelikle Tele Sağlık Merkezinin 444 83 53 numarası ile iletişime geçmesi gereklidir. Hastanın karaya çıkarılması kararı; hasta veya yaralının sağlık durumu, hava şartları, hastanın durumuna en uygun sağlık kuruluşu, sağlık hizmeti alınabilecek kıyıya uzaklık gibi durumlar değerlendirilerek Tele Sağlık Merkezi tarafından verilir ve bu karar gemiye ve ilgili merkeze iletilir.

(2) Tedavi amacıyla karaya hasta çıkarmak isteyen gemiler aşağıdaki bilgileri <https://interaktif.hssgm.gov.tr/> sistemine yükler:

- a) Gemi Sağlık Bildirimi
- b) Gemi Personel Listesi
- c) Hasta personel için gemi adamı cüzdanı
- ç) Hasta yolcu için pasaport

(3) Karaya çıkarılmasına karar verilen hastalar için merkezce elektronik ortamda barkotlu Gemiden Hasta Çıkarma Belgesi düzenlenir (Ek-23). Belgenin geçerliliği üzerindeki doğrulama kodu ile Genel Müdürlük internet sitesinden ya da üzerindeki barkod okutularak kontrol edilebilir.

(4) Sağlık kuruluşuna sevk edilen hastaların sağlık durumu, uygulanan tedavilere ilişkin belgeler ve hastane tarafından doldurulan hasta çıkarma belgesi acente tarafından merkeze iletilir. Hastanın sağlık durumu değerlendirilerek gemiye katılım kararı verilir ve bilgiler interaktif sisteme kaydedilir. Merkez interaktif sistemde gemiye katılması uygun görülen hastalar için "gemiye dönerek sefere devam edebilir" ibaresini, gemiye katılması uygun görülmeyen hastalar için ise "sefere devam edemez" ibaresini sisteme işleyerek gemiden hasta çıkarma belgesini günceller. Hastalığın halk sağlığı riski oluşturması halinde durum merkezce Erken Uyarı ve Cevap Birimine bildirilir ve gereken sağlık kontrol önlemlerinin alınması sağlanır.

Türk Boğazlarından transit geçen gemilerin temas işlemleri

MADDE 58- (1) Türk Boğazlarından geçiş yapan gemiler bir arızanın tamiri, yakıt ve/veya kumanya ikmali, sörvey çalışması ve liman başkanlığınca kabul edilen mazeretler nedeniyle merkezlerin izin ve gözetiminde kara ile temas işlemi yapabilir.

(2) Türk Boğazlarından geçiş yapan gemilerin temas izni işlemleri halk sağlığı acil durumları dışında acente/donatan tarafından Genel Müdürlük web sayfasındaki <http://www.hssgm.gov.tr/onlineislemler/> adresi üzerinden temasa ilişkin bilgiler girilerek elektronik olarak gerçekleştirilir ve ilgili merkezlerce başka herhangi bir işlem yapılmadan temas izni verilmiş olur. Verilen temas izinleri Genel Müdürlük internet sayfası üzerinden sorgulanabilir.

Türk Boğazlarından transit geçen gemilere tankerle içme ve kullanma suyu temini

MADDE 59- (1) Merkezlerce Türk Boğazlarından transit ve Türk limanlarından uğraksız geçiş yapan gemiler için verilen temas izni işlemlerinde gemilere verilen içme ve kullanma sularının kaynağı ile ilgili sorgulama yapılır. İçme ve kullanma sularının karayolundan tanker ile temin edildiği durumlarda 19.08.2014 tarih ve 29093 sayılı Tankerle İçme-Kullanma Suyu Temini ve Nakli Hakkında Tebliğ doğrultusunda:

- a) İl Sağlık Müdürlüklerinden alınan Tankerle İçme-Kullanma Suyu Nakil İzin Belgesi,
- b) İl Sağlık Müdürlüklerinden alınan Tankerle İçme-Kullanma Suyu Temin İzin Belgesi
- c) Suyu dair güncel tarihli sevk irsaliyesi,
- ç) Su analiz sonuçları.

kontrol edilerek belgelerin bir örneği temas iznine dair belgelerle birlikte arşivlenir. Gerekliyse ilgili paydaşlarla işbirliği içerisinde kontrol önlemlerinin alınması sağlanır.

Türk Boğazlarından transit geçen gemilere sanayi suyu temini

MADDE 60- (1) Merkezlerce Türk Boğazlarından transit ve Türk limanlarından uğraksız geçiş yapan gemiler için verilen temas izni işlemlerinde gemilere verilen “içilmeyen, makine soğutma ve ambar yıkamada kullanılan su/sanayi sularının” kaynağıyla ilgili sorgulama yapılır. Bu suların, içme ve kullanma suyu olmaması nedeniyle bu tür sular için, İl Sağlık Müdürlüklerinden alınan “Tankerle İçme ve Kullanma suyu Nakil İzin Belgesi” ile “Tankerle İçme ve Kullanma Suyu Temin İzin Belgesi” bulunması gerekmez. Bu belgeler yerine merkezlerce:

- a) Sanayi Suyu Satış İzin Belgesi,
- b) Sanayi Suyu Taşıma İzin Belgesi,
- c) Suyu dair güncel tarihli dair sevk irsaliyesi,
- ç) Su analiz sonuçları.

kontrol edilir. Bu suların, “içme ve kullanma suyu” ifadesinde yer alan “kullanma suyu” ile karıştırılmaması için sevk irsaliyesi üzerinde “kullanma suyu” yerine “sanayi suyu” ibaresi kullanılır ve irsaliye üzerine “su içilemez, mutfak ve banyolarda kullanılamaz” ibaresi eklenir. Kontrol edilen belgelerin bir örneği temas iznine dair belgelerle birlikte arşivlenir. Bu suların verildiği gemilerin verilen suyun içme ve kullanma suyu olmadığı konusunda firmalarca bilgilendirilmesi gerekir. Gerekliyse ilgili paydaşlarla işbirliği içerisinde kontrol önlemlerinin alınması sağlanır.

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Halk Sağlığı Acil Durumlarında Gemi Sağlık İşlemleri

Halk sağlığı acil durumları için genel esaslar

MADDE 61- (1) Gemilerde biyolojik, kimyasal, radyolojik veya nükleer halk sağlığı riskleri görülebilir. Bu nedenle halk sağlığı acil durumlarında gemiler için “tüm halk sağlığı riskleri” ne yönelik bir yaklaşım benimsenir.

(2) Gemilerde halk sağlığı risklerinin yönetimi, ilgili tüm paydaşlarla işbirliği ve koordinasyon içinde yürütülür.

(3) Halk sağlığı acil durumlarında Bakanlık veya Genel Müdürlükçe özel bir halk sağlığı riskine yönelik olarak yayınlanmış rehber/vaka algoritması var ise bu rehber/vaka algoritması doğrultusunda hareket edilir.

(4) Uluslararası önemi haiz halk sağlığı acil durumlarında DST ve Uluslararası Denizcilik Örgütüncü belirlenen uluslararası kurallar ve/veya tavsiyeler dikkate alınır.

(5) Halk sağlığı acil durumlarında belirli bir il için İl Valilikleri ya da İl Hıfzıssıhha Kurullarınca alınan ilave önlemler var ise ilgili merkezlerce bu önlemlere uygun hareket edilir.

(6) Halk sağlığı acil durumlarında yapılan tüm gemi sağlık işlemlerinde sosyal mesafenin korunması, hijyen kurallarına uyulması gibi genel önlemlere riayet edilir ve maske, gözlük, eldiven gibi gerekli kişisel koruyucu ekipman kullanılır.

(7) Halk sağlığı riski durumlarında gemilerin sefer yapmaları için gereken yakıt ve kumanya alımı engellenmez, ancak bu işlemlerin gerekli sağlık kontrol önlemleri alınarak gerçekleştirilmesi sağlanır.

Gemilerde halk sağlığı risklerinde kaptanın sorumluluğu

MADDE 62- (1) Gemi kaptanı gemide halk sağlığı risklerinin ortaya çıkmasını önlemek amacıyla gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.

(2) Gemi kaptanı gemide ortaya çıkan hastalıklara ve halk sağlığı risklerine dair her türlü bilgi ve belgeyi varılan Türk limanındaki yetkili merkeze bildirmekle yükümlüdür.

(3) Gemi kaptanı, gemide oluşan halk sağlığı risklerine karşı merkez tarafından talep edilen sağlık kontrol önlemlerini almakla yükümlüdür.

Gemilerde halk sağlığı risklerinin tespitinde yararlanılacak veri kaynakları

MADDE 63- (1) Gemilerdeki halk sağlığı risklerinin tespitinde resmi ve gayri resmi her tür veri kaynağından yararlanır. Gemilerdeki halk sağlığı risklerinin tespitinde aşağıda belirtilen veri kaynakları şunlardır:

- a) LTP, SİB, Genel Müdürlüğümüz online işlemler gibi sistemler üzerinden iletilen gemi bilgileri,
- b) Genel Müdürlük interaktif sisteminde gemiye dair yer alan bilgiler,
- c) Geminin Gemi Sağlık Bildiriminde yer alan bilgiler,
- ç) Gemi Sağlık Sertifikası ve eklerinde yer alan bilgiler,
- d) Gemi sağlık denetiminde belge incelemesi, doğrudan gözlem veya sıcaklık, klor ve benzeri ölçüm sonuçlarından elde edilen bilgiler,
- e) Gemi jurnali, gemi kayıtları gibi belgeler,
- f) Geminin uğramış olduğu liman yetkilileri tarafından iletilen bilgiler,
- g) Sağlık Bakanlığı Erken Uyarı ve Cevap Sistemi tarafından iletilen bilgiler,
- ğ) CİMER, SABİM, Genel Müdürlük maili, telefon ve benzeri yollarla iletilen gemiye dair şikayetler,
- h) Paydaş kamu kurum ve kuruluşlarınca iletilen bilgiler,
- ı) Gemilere dair bilgilerin yer aldığı web siteleri,
- i) Gemilere dair medya, sosyal medya ve basın organlarında yer alan bilgiler,
- j) Diğer veri kaynaklarından elde edilen bilgi ve belgeler.

Gemilerde halk sağlığı riskinin tespiti ve doğrulaması

MADDE 64- (1) Gemilerdeki halk sağlığı risklerinin tespiti amacıyla gemilerden elde edilen bilgiler değerlendirilirken aşağıda belirtilen hususlara dikkat edilir.

- a) Geminin tipi ve taşıdığı kargo,
- b) Geminin DST tarafından belirtilen etkilenmiş bir bölgeye ya da halk sağlığı riski görülen bir limana uğrayıp uğramadığı,
- c) Gemi sağlık sertifikasının olup olmadığı, sertifikanın türü, kanıt rapor formunda gemiye uygulanan veya uygulanması önerilen bir sağlık kontrol önleminin olup olmadığı,
- ç) Gemideki kişilerin aşı sertifikaları, test sonuçları, ateş ölçümü gibi ölçüm sonuçları,
- d) Gemiden numune alınmış olması durumunda laboratuvar sonuçları,
- e) Gemide ölüm vakası olup olmadığı, var ise ölüm nedeni,
- f) Gemideki hasta kişi olup olmadığı, toplam hasta sayısının normalden/beklenilenden daha fazla olup olmadığı,
- g) Gemide hasta hayvan bulunup bulunmadığı.

(2) Veri kaynaklarından elde edilen bilgilerin gemide halk sağlığı riski ortaya çıkabileceğini göstermesi durumunda öncelikle bu halk sağlığı riskinin doğrulaması yapılır. Doğrulama işleminin amacı olayın varlığının, halk sağlığı riski oluşturduğunun, yerinin, zamanının, boyutlarının ve etkilerinin saptanmasıdır. Doğrulama işleminin için gemiden ilave bilgi ve belge talep edilebilir ya da gemiye gidilerek inceleme veya sağlık sorgusu/muayenesi yapılabilir. Gemideki inceleme gerekli kişisel koruyucu donanım kullanılarak gerçekleştirilir.

Gemilerde halk sağlığı risklerinin analizi

MADDE 65- (1) Gemilerde tespit edilen ve doğrulan halk sağlığı riskleri analiz edilerek değerlendirilir. Risk analizi yapılırken “tehlike”, “tehlikeye maruziyet” ve “ortam” ayrı ayrı değerlendirilir ve aşağıda belirtilen hususlara dikkat edilir.

a) Tehlike analizi

- 1) Tehlike nedeniyle ortaya çıkan klinik işaret ve semptomlar olup olmadığı,
- 2) Tehlikenin türü (kimyasal, biyolojik, radyolojik nükleer, vektör, gıda, su ve benzeri),
- 3) Tehlikenin daha önceden bilinip bilinmediği, ilk kez karşılaşılan yeni bir tür olup olmadığı,
- 4) Tehlikenin kaynağı,
- 5) Tehlikenin boyutu ve özellikleri,

b) Maruziyet analizi

- 1) Etkilenen kişilerin varlığı ve sayısı ve özellikleri,
- 2) Etkilenebilecek kişilerin varlığı ve sayısı ve özellikleri,
- 3) Etkilenen kişilerin aşılanma durumu,
- 4) Bulaş yolu,
- 5) İnkübasyon süresi,
- 6) Tehlikenin diğer canlılara ve çevreye etkileri,

c) Ortam analizi (gemi, liman, merkez, şehir)

- 1) Geminin türü ve gemideki fiziki ortam,
- 2) Gemide revir, ilaç, tıbbi donanım, sağlık görevlisi olup olmadığı,
- 3) Limanın belirlenmiş giriş noktası olup olmadığı, yakındaki liman ve belirlenmiş giriş noktaları,
- 4) Geminin yaşayabileceği limandan sorumlu merkezde hekim bulunup bulunmadığı,
- 5) Limanın bulunduğu şehrin ambulans, hastane, laboratuvar ve benzeri sağlık altyapısı,
- 6) Geminin yaşayabileceği liman bölgesinde yetkilendirilmiş ilaçlama firması olup olmadığı,
- 7) Geminin bulunduğu bölgedeki hava durumu.

(2) Tehlike, maruziyet ve ortam analizi ile gemideki halk sağlığı riskinin analiz edilmesi sonrasında yapılacak risk iletişimi ve alınacak kontrol önlemlerine karar verilir.

Gemilerde halk sağlığı riski durumunda risk iletişimi

MADDE 66- (1) Risk iletişimi riskle ilgili bilgilerin; bilinçli karar verilebilmesi, olumlu davranış değişikliği sağlanması ve güvenin sürdürülmesi amacıyla zamanında ve şeffaf bir şekilde sorumlu yetkililer, paydaş kuruluşlar ve risk altındaki topluluklarla paylaşılmaktadır. Risk iletişimi halk sağlığı risklerine hazırlık, cevap ve iyileştirme aşamalarında sürdürülür. Gemide halk sağlığı riski tespiti durumunda riskin durumu ve boyutuna göre yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası düzeyde risk iletişimi yürütülür.

(2) Yerel düzeyde gemi, liman içi paydaşlar, il içi paydaşlar ve baştabip ile olan risk iletişimi merkez tarafından yürütülür. Merkez; gemi acentesi, gemi kaptanı ve gerekiyorsa gemi armatörünü gemide alınması gereken kontrol önlemleri ve yapılması gereken işlemler konusunda bilgilendirir ve yapılan işlemleri takip eder. Merkez ayrıca bağlı olduğu baştabibi bilgilendirir ve interaktif sistemdeki “gemide halk sağlığı riski bildirim ekranını” doldurur.

(3) Gemideki halk sağlığı riskinin bölgedeki diğer limanlar, diğer iller veya Genel Müdürlük ile iletişime geçilmesini gerektirmesi durumunda bölgesel düzeydeki risk iletişimi ilgili baştabip tarafından yürütülür.

(4) Gemideki halk sağlığı riskinin UST Ulusal Odak noktası ile Bakanlık, Genel Müdürlük, kurum, kuruluşlar ya da medya ile iletişime geçilmesini gerektirmesi durumunda ulusal düzeydeki risk iletişimi Genel Müdürlükçe yürütülür.

(5) Gemideki halk sağlığı riskinin DST, diğer ülkelerin ulusal odak noktaları veya limanlarıyla iletişime geçilmesini gerektirmesi durumunda uluslararası düzeydeki risk iletişimi UST Ulusal Odak Noktası aracılığıyla yürütülür.

Gemilerde halk sağlığı riski durumunda alınması gereken kontrol önlemleri

MADDE 67- (1) Gemilerde halk sağlığı acili durumunda merkez riskin durumuna göre ve DST tavsiyelerine, Bakanlık ve Genel Müdürlük kararlarına uygun olarak gemideki kişilere yönelik olarak aşağıda belirtilen kontrol önlemlerinden gerekenlerin alınmasını sağlar.

- a) Kişilerin etkilenmiş bölgelere olan seyahat geçmişinin gözden geçirilmesi,
- b) Kişiyle irtibat kurulabilmesi için gideceği yer ile ilgili bilgilerin istenmesi,

- c) Tıbbi muayene ve laboratuvar analizi kanıtlarının gözden geçirilmesi,
- ç) Aşılama ve profilaksi kanıtlarının gözden geçirilmesi,
- d) Aşılama ve profilaksi istenmesi,
- e) Test sonuçlarının istenmesi,
- f) Non invaziv testlerin yapılması,
- g) Tıbbi muayene yapılması,
- ğ) Uygun koşullar altında belirlenmiş hastanelere sevk edilmesi,
- h) Termal kamera veya uzaktan ateş ölçer ile ateş taramasından geçirilmesi,
- ı) Yolcu bilgi formu alınması,
- 1) Türkçe ve yabancı dilde halk sağlığı riski ve ülkemizdeki uygulamalar konusunda bilgilendirilmesi,
- 2) Limana belirli kapılardan kabul edilmesi, pasaport kontrolü gibi işlemlerinin liman içindeki izole edilmiş noktalarda yapılması ve liman içinde belirli bir güzergahın kullanılması,
- 3) Şüpheli kişilerin gemide ya da karada karantinaya alınması,
- 4) Etkilenmiş kişilere gemide ya da karada izolasyon ve tedavi uygulanması,
- 5) Şüpheli veya etkilenmiş yolcuların temaslı takibinin yapılması,
- 6) Şüpheli ve etkilenmiş kişilerin limana ve şehre çıkışlarının kısıtlanması,
- 7) Şüpheli ve etkilenmiş kişilerin girişlerinin reddedilmesi,
- 8) Etkilenmemiş kişilerin etkilenmiş bölgelere girişlerinin reddedilmesi,
- 9) Etkilenen bölgelerdeki kişiler için çıkış taraması ve/veya kısıtlamalar uygulanması.

(2) Yolculardan bilgi formu alınması halinde bu formlar bir ay süresince muhafaza edilir ve talep halinde ilgili Sağlık Müdürlüğüne iletilir.

(3) Gemilerde halk sağlığı acili durumunda merkez riskin durumuna göre ve DST tavsiyelerine, Bakanlık ve Genel Müdürlük kararlarına uygun olarak gemi ve gemideki yolcu eşyası, yük, konteynerlere yönelik olarak aşağıda belirtilen kontrol önlemlerinden gerekenlerin alınmasını sağlar.

- a) Geminin yükünün ve güzergahının gözden geçirilmesi,
- b) Geminin limandan kalkışlarda ya da transit geçişlerde alınan önlemlerin kanıtlarının incelenmesi,
- c) Gemide mikroptan arındırma, bulaştan arındırma, böcekten veya fareden arındırma işlemlerinin yapılması,
- ç) Gemideki suyun dezenfeksiyonu veya gemiye yeni su temini,
- d) Gemideki riskli gıdaların imhası veya gemiye yeni gıda temini,
- e) Geminin yük indirme ve yükleme işlemlerinin diğer insanlarla teması önleyecek şekilde kontrollü olarak yapılmasının sağlanması,
- f) Enfekte olmuş veya kontamine olmuş veya şüpheli yolcu eşyasının, konteynırların, malların ya da posta paketlerinin enfeksiyonun veya kontaminasyonun yayılmasını önleyecek şekilde diğerlerinden ayrılması,
- g) Gemide enfeksiyon ya da kontaminasyonu yok etmek için yolcu eşyasının, yüklerin, konteynerlerin, taşıtların, malların, posta paketlerinin veya insan cesetlerinin işleme tabi tutulması,
- ğ) İnsan cesetlerinin güvenli idaresi ve nakliyesini sağlamak üzere belirli sağlık önlemlerinin uygulanması,
- h) Geminin karantina demir sahasında gereken süre boyunca karantina altına alınması,
- ı) Sefere çıkmak isteyen gemi mürettebatının kısmen ya da tamamen değiştirilmesi,
- i) Geminin gerekli sağlık önlemlerinin alınabilmesi için bir sonraki ya da belirlenmiş limana yönlendirilmesi,
- j) Geminin giriş ve çıkış talebinin ertelenmesi ya da reddedilmesi.

(4) UST' nin 43 üncü maddesi gereği uluslararası taşıtların giriş ve çıkışlarının 24 saatten fazla bir süre için engellenmesi uluslararası seyrüsefere kayda değer ölçüde müdahale olarak değerlendirilmekte ve bu işlemi yapan Taraf Devletin DST' ye bu önlemlerin dayandığı halk sağlığı gerekçelerini ve bununla ilgili bilimsel verileri sağlaması gerekmektedir. Bu nedenle uluslararası sefer yapmakta olan ve 24 saatten fazla bir süre için limana girişine ve limandan ayrılmasına izin verilmeyen gemiye ilişkin veriler DST' ye iletilmek üzere ivedilikle UST Ulusal Odak Noktasına bildirilir.

Halk sağlığı acil durumlarında gemilerde ilaçlama işlemleri

MADDE 68- (1) Halk sağlığı acil durumlarında gemi ilaçlama işlemlerinin Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş firmalarca yapılması esastır. İlaçlama işlemi yapabilecek Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş ilaçlama firması bulunamaması halinde ilaçlama işlemi merkezin izin ve gözetiminde Sağlık Müdürlüklerince yetkilendirilmiş ilaçlama firmalarınca da yapılabilir.

Halk sağlığı riski durumlarında gemiden karaya hasta çıkarılması

MADDE 69- (1) Halk sağlığı acil durumlarında gemideki hasta kişilerin karada tedavi edilmesi kararı ilgili Sağlık Müdürlükleriyle koordinasyon sağlanarak verilir. Bu karar aşağıda belirtilen hususlar değerlendirilerek verilir.

- a) Hastanın sağlık durumu,
- b) Gemideki sağlık tesisi, ilaç ve tıbbi malzeme ve sağlık görevlisi durumu,
- c) Karadaki sağlık tesislerinin kapasitesi ve durumu,
- ç) Limanın bulunduğu şehirdeki sağlık durumu.

(2) Karada tedavi edilecek kişilerin uygun koşullarda (maske, mesafe, hijyen kuralları ve benzeri) belirlenmiş hastaneye nakli sağlanır.

Halk sağlığı riski durumlarında gemilere karantina uygulanması

MADDE 70- (1) Bir enfeksiyon ya da kontaminasyonun olası yayılımının önlenmesi gereken durumlarda halk sağlığı riski görülen gemi karantina demir sahasında karantina altına alınır. Karantina altına alınan gemiler için Gemi Karantina Belgesi düzenlenir (Ek-24).

(2) Gemilerin karantina süresi halk sağlığı riskinin durumuna göre belirlenir. Belirli bir hastalığın inkübasyon süresi boyunca temasın önlenmesi gereken durumlarda karantina süresi geminin halk sağlığı riski olan yabancı limandan ayrılış tarihinden itibaren başlatılır. Gemiye sonradan katılan kişiler olması durumunda ise karantina süresi bu kişilerin gemiye katılım tarihinden itibaren başlatılır.

(3) Karantina altındaki gemilerle ve kişilerle yalnızca zorunlu hallerde, merkezin izin ve gözetiminde ve gerekli kişisel koruyucu ekipman kullanılarak temas edilir.

(4) Karantina süresini tamamlayan geminin sağlık durumu değerlendirilir, gerekiyorsa gemideki kişilerin yeniden test yaptırılmaları istenebilir ve/veya gemideki kişilere sağlık sorgusu/muayenesi yapılabilir. Sağlık açısından uygun görülen gemilerin karantinası sona erdirilir.

Halk sağlığı acil durumlarında serbest pratika

MADDE 71- (1) Halk sağlığı riski durumlarında serbest pratika verilen gemilerde mürettebatın karaya çıkış, limanda iken hasta çıkarma, personel değişimi ve gemiye temas işlemlerine yönelik kısıtlamalar getirilebilir.

(2) İnsanlar arası temasın önlenmesi gereken halk sağlığı acil durumlarında gemi sağlık bildirimini kaptan imzalı aslının taranmış hali veya fotoğrafının ilgili merkeze iletilmesi yeterlidir.

(3) Halk sağlığı riski durumlarında serbest pratika verilen gemilerden atık alımı işlemi yapılabilir. Alınan atıkların bertarafı ilgili mevzuat doğrultusunda yapılır.

(4) Liman içinde halk sağlığı riski şüphesi taşıyan yolcu tespit edilmesi halinde öncelikle yolcu liman içinde izole edilir, 112 ambulansıyla gerekli tetkik ve tedavilerinin yapılması için belirlenmiş hastaneye sevki sağlanır ve ilgili Sağlık Müdürlüğüne bilgi verilir. Hastaneye sevk edilen yolcunun durumu takip edilir. Yolcunun bulaşıcı hastalık tanısı alması durumunda gemideki temaslı kişiler tespit edilir ve gemi içinde izolasyonu ve takibi sağlanır. Karaya çıkış yapan temaslı kişiler ilgili Sağlık Müdürlüğüne iletilir.

Uluslararası önemi haiz halk sağlığı riski durumlarında ülkeye giriş yasakları

MADDE 72- (1) Uluslararası önemi haiz halk sağlığı acil durumlarında bazı ülkeler için ülkemize giriş yasağı uygulanması durumunda bu ülkelerde bulunmuş olan kişilerin karaya çıkışına izin verilmez. Türk vatandaşı olup gemiden ayrılmak isteyen personel ise sağlık kontrolünden geçirilerek sağlık riski taşımayan kişilerin yurda girişine izin verilir. Hastalık semptomu tespit edilen kişilerin belirlenmiş hastanelere sevki yapılır. Gereken kişilerin ise izlem/karantina altına alınması sağlanır. Bu kişilere İzlem/Karantina Bilgilendirme ve Onam Formu imzalatılır ve arşivlenir.

(2) Gemi adamları DST ve Uluslararası Denizcilik Örgütünün tavsiyelerine uygun olarak Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca kilit personel olarak tanımlanmış olup uluslararası önemi haiz halk sağlığı acil durumlarında bir gemiden ayrılan veya bir gemiye katılacağını belgelendiren gemi adamları ülkeye giriş ve çıkış yasakları ile test ve karantina uygulamalarından muaf tutulur. Gemi adamı cüzdanı olmakla birlikte, gemiden ayrılma ya da gemiye katılma amacı olmaksızın uluslararası seyahat eden gemi adamları yolcu olarak değerlendirilir.

Halk sağlığı acil durumlarında tersanelere gelen gemiler

MADDE 73- (1) Türk tersanelerine giriş yapacak olan bir gemide görülen halk sağlığı riskinin geminin karantinaya alınmasını gerektirmesi durumunda gemilerin karantina süresini tamamlaması sonrasında tersaneye girişine izin verilir.

(2) Tersaneye giriş yapan geminin durumu bakım süresince takip edilir ve halk sağlığı riskinin durumuna göre aşağıdaki önlemlerin kısmen ya da tamamen alınması sağlanır.

- a) Geminin bakım yapılacak alanlarına veya tamamına temizlik ve dezenfeksiyon yapılması,
- b) Bakım personelinin kişisel koruyucu donanım kullanması (maske, eldiven, gözlük vb.),
- c) Bakım sırasında gemi personeli ile bakım personelinin temasının önlenmesi,
- ç) Gemi personeli ve/veya bakım personelinin günlük takibinin (ateş durumu vb.) yapılarak merkeze bildirilmesi,
- d) Belirtilen uygulamaların yapılacağına dair gemi kaptanı ve işverenden taahhütname alınması,
- e) Herhangi bir olumsuzluk durumunda bakım ve onarım faaliyetine ara verilmesi veya durdurulması.

Halk sağlığı acil durumlarında yolcu gemileri

MADDE 74- (1) Yolcu gemilerinde çok sayıda kişi bulunması, bu gemilerdeki yolcuların ülkeye giriş yapmadan günübirlik şehir turu yapmaları, gemilerde sağlık tesisi ve sağlık personeli bulunması gibi nedenlerle halk sağlığı riski durumunda yolcu gemilerinin durumu özellikle değerlendirilir ve yolcu gemilerine yönelik olarak aşağıda belirtilen ilave önlemler alınabilir.

- a) Gemi yolcu listelerinin alınması,
- b) Gemideki yolcu ve mürettebatın aşısı ya da test sonuçlarının istenmesi,
- c) Gemilere aşılı ve/veya test yaptırmış yolcu ve mürettebatın alınmasının istenmesi,
- ç) Gemi sefer süresinde gemide yapılabilecek antijen testi ve benzeri testlerin yapılması,
- d) Gemideki yolcu ve mürettebatın karaya çıkışının kısıtlanması.

(2) Gemideki yolcu ve mürettebatın aşısı sertifikası ve/veya test raporu gibi belgelerinin kontrolünün gerekmesi halinde, yolcu gemisi kaptanından yolcu ve mürettebatın aşılı olduğu ve/veya test yaptırdıklarına dair yazılı beyan alınır ve terminal geçişlerinde yolcu ve mürettebatın örnekleme usulüyle aşısı sertifikası ve/veya test raporları kontrol edilir.

(3) Yolcu gemisindeki bazı yolcuların hastalık tanısı alması durumunda, vakanın gemideki yakın temaslıları tespit edilerek gemi içinde karantinaya alınır. Diğer yolcu ve mürettebatın günübirlik şehir ziyaretlerine belirtilen kurallara uymak şartıyla (maske, mesafe, hijyen ve benzeri) izin verilir. Gemide yaygın bir salgın durumunda gemideki tüm kişiler temaslı olarak değerlendirilir ve yolcu ve mürettebatın günü birlik olarak karaya çıkışına izin verilmez.

(4) Yolcu gemilerindeki hasta kişilerin tedavisi öncelikle gemi içinde yapılır. Gemideki hasta kişilerin karaya çıkarak tedavi edilmesinin gerekmesi halinde bu kişilerin uygun koşullarda (maske, mesafe, hijyen kuralları vb.) belirlenmiş hastaneye nakli sağlanır.

Halk sağlığı acil durumlarında yatlar

MADDE 75- (1) Uluslararası önemi haiz halk sağlığı acil durumlarında yurtdışından gelen yatların sağlık onaylarının SİB üzerinden elektronik olarak verilmesi uygulaması Genel Müdürlükçe askıya alınarak işlemlerin merkezlerce doğrudan yapılması uygulamasına geçilir.

(2) Halk sağlığı riski taşıyan yatların limana girişi için sağlık onayı, gerekli sağlık kontrol önlemlerinin alınmasından sonra verilir. Halk sağlığı riskinin durumuna göre yurt dışından gelen yatlardan aşağıda belirtilen ilave bilgi ve belgeler istenebilir veya ilave önlemler alınabilir:

- a) Gemi sağlık bildirimini,
- b) Yattaki kişilerin ateş ölçüm sonuçları,
- c) Yattaki kişilerin aşısı ve/veya sağlık test raporları,
- ç) Yattaki kişilerin yolcu bilgi formları,
- d) Gerekliyse şüpheli kişilerin sağlık sorgusu/muayenesi.

(3) Yapılan inceleme sonuçlarına göre gereken kişiler karantinaya alınır. Yat ile gelen kişilerin karantina işlemi ve hasta kişilerin tedavisi öncelikle yat içinde gerekliyse karada yapılır.

(4) Yatların sağlık işlemleri merkez tarafından yürütülür. Yaygın halk sağlığı riski durumlarında merkezin iş yoğunluğu, personel yetersizliği, yat limanının merkeze uzak olması gibi nedenlerin gerektirmesi halinde yat sağlık işlemleri ilgili yat limanı yönetimince yapılması ve sonuçların merkeze iletilmesi şeklinde yürütülür.

(5) Ülkemize gelen kişilerden istenebilecek test raporlarını yatların seyir süresince denizde bulunmaları nedeniyle yaptırılmayan kişilerin testleri, uygun olması durumunda ülkemize giriş yaptığı yerde yapılır.

Halk sağlığı acil durumlarında askeri gemiler

MADDE 76- (1) Uluslararası önemi haiz halk sağlığı acil durumlarında yabancı askeri gemiler de pratika ve patenta işlemine tabi tutulur. Serbest pratika öncesinde bu gemilerden Gemi Sağlık Bildirimi ile gerekiyorsa ateş ölçüm sonuçları gibi ilave bilgi ve belgeler istenir.

(2) Uluslararası önemi haiz halk sağlığı acil durumlarında yabancı askeri gemilerin ülkemiz limanlarını ziyaretleri yalnızca zorunlu hallerde gerçekleştirilir. Zorunlu olmayan ziyaretlerin iptal edilmesi/ertelenmesi için Genel Müdürlükçe Genel Kurmay Başkanlığı nezdinde girişimde bulunulur. Zorunlu liman ziyaretleri ise gemilerin gerekli sağlık önlemlerini almaları ve mümkün olan en az temas sağlanarak gerçekleştirilir.

(3) Halk sağlığı riski görülen ve merkezler ya da Tele Sağlık Merkezi'nden yardım isteyen askeri gemilere diğer gemilere uygulanan benzer kontrol önlemleri uygulanır.

Halk sağlığı acil durumlarında limandan ayrılmak isteyen gemiler

MADDE 77- (1) Halk sağlığı riski tespit edilen ve/veya sağlık kontrol önlemi uygulanmakta olan geminin, bulunduğu Türk limanından ayrılarak başka bir yabancı veya Türk limanına gitmek istemesi durumunda öncelikle geminin sağlık açısından sefer yapabilecek bir durumda olup olmadığı değerlendirilir. Bu değerlendirmede aşağıda belirtilen hususlara dikkat edilir.

- Hasta mürettebatın sayısı, gemideki görevleri ve sağlık durumları,
- Gemideki diğer mürettebatının sayısı ve sağlık durumları,
- Gemi sağlık tesisleri ve diğer izolasyon ortamlarının mevcudiyeti ve durumu,
- Gemideki ilaç ve tıbbi donanımın durumu,
- Geminin yapacağı seferin yaklaşık süresi,
- Uygulanan sağlık kontrol önlemlerinin süresi ve sonuçları,
- İlgili liman başkanlığının görüşü.

(2) Yapılan değerlendirme sonucunda sefer yapmasında sakınca olmadığı değerlendirilen gemilerin limanından ayrılmasına izin verilir ve aşağıda belirtilen uygulamalar yapılır.

- Gemi kaptanından "geminin sefere çıkmak istediği, sefer yapabilecek durumda olduğu ve kaptanın sorumluluğu üstlendiğine" dair yazılı beyan alınır.
- Gemide uygulanan sağlık kontrol önlemleri, kanıt rapor formu düzenlenerek, gemi sağlık sertifikasına eklenir.
- Gemi yabancı bir limana gidiyorsa geminin sağlık durumu Türkiye UST Ulusal Odak Noktası aracılığıyla geminin gideceği ülkenin UST Ulusal Odak Noktasına iletilir.
- Geminin bir başka Türk limanına gidecek olması ve/veya Türk Boğazlarından geçecek olması durumunda geminin sağlık durumu ilgili sahil ya da boğaz sağlık denetleme merkezine bildirilir.

(3) Yapılan değerlendirme sonucunda sağlık açısından sefer yapmasında sakınca olduğu değerlendirilen gemilerin gerekli şartları sağlayana kadar limandan ayrılmasına izin verilmez.

(4) UST' nin 43 üncü maddesi gereği uluslararası taşıtların giriş ve çıkışlarının 24 saatten fazla bir süre için engellenmesi uluslararası seyrüsefere kayda değer ölçüde müdahale olarak değerlendirilmekte ve bu işlemi yapan Taraf Devletin DST' ye bu önlemlerin dayandığı halk sağlığı gerekçelerini ve bununla ilgili bilimsel verileri sağlaması gerekmektedir. Bu nedenle uluslararası sefer yapmakta olan ve 24 saatten fazla bir süre için limandan ayrılmasına izin verilmeyen gemiye ilişkin veriler DST' ye iletilmek üzere ivedilikle UST Ulusal Odak Noktasına bildirilir.

Halk sağlığı acil durumlarında gemi sağlık sertifikaları

MADDE 78- (1) Uluslararası önemi haiz halk sağlığı acil durumlarında yaygın bir şekilde ülkelere giriş yasakları ile seyahat yasakları uygulanması nedeniyle DST ve/veya IMO tarafından sertifika uzatmaların tekrar yapılması gibi istisnai uygulamaların önerildiği durumlarda bu önerilere uygun uygulamalar yapılır ve diğer ülkelere bu önerilere uygun olarak yapılan istisnai uygulamalar kabul edilir.

Halk sağlığı acil durumlarında gemilerde personel değişimi

MADDE 79- (1) Halk sağlığı acil durumlarında Türk Boğazlarından transit geçen ya da Türk limanlarından uğraksız geçiş yapan gemilerden personel değişim işlemleri yalnızca gemi mürettebatının hastalığı veya ölümü gibi zorunlu hallerle sınırlanabilir.

(2) Böyle bir durumda personel değişim izni verilmeden önce gemideki sağlık durumu, geminin uğradığı limanlar, son dönemde gemiye katılan kişiler ve katılış tarihleri incelenir. Gerekirse ateş ölçüm sonuçları, test raporları ve aşı sertifikaları gibi ilave bilgi ve belgeler istenebilir.

Halk sağlığı acil durumlarında gemilere temas işlemleri

MADDE 80- (1) Halk sağlığı acil durumlarında Türk Boğazlarından transit geçen ya da Türk limanlarından uğraksız geçiş yapan gemilere temas izni sınırlanabilir.

(2) Temas izni isteyen gemilerden gerekirse ilave olarak gemideki yolcu ve personel listesi, ateş ölçüm sonuçları, test raporları ve aşı sertifikaları gibi ilave bilgi ve belgeler istenebilir.

(3) İnsanlar arası teması azaltmak amacıyla gemi temas izin işlemleri e-mail veya faks gibi elektronik araçlarla gerçekleştirilebilir.

(4) Gemilerin temas işlemleri, mümkün olan en kısa sürede ve en az kişiyle ve gerekli kişisel koruyucu donanım (maske, eldiven, gözlük ve benzeri) kullanılarak gerçekleştirilir.

Halk sağlığı acil durumlarında gemilerden hasta çıkarma

MADDE 81- (1) Halk sağlığı acil durumlarında gemiden hasta çıkarma işlemi gerekli sağlık kontrol önlemlerine uyularak gerçekleştirilir.

Halk sağlığı acil durumlarında Türk Boğazlarından geçiş yapan gemiler

MADDE 82- (1) Halk sağlığı acil durumlarında Türk Boğazlarından geçiş yapmak isteyen gemilerin boğaz geçiş bildirim sistemine yolcu listesi, kargo manifestosu, ateş ölçüm sonuçları, test raporları ve aşı sertifikaları gibi ilave bilgi ve belgeleri de yüklemesi istenebilir.

(2) Halk sağlığı acil durumlarında bir Türk limanından çıkış yaparak Türk Boğazlarından geçiş yapan gemilere de sağlık sorgusu yapılabilir.

(3) Halk sağlığı acil durumlarında Türk Boğazlarından geçen ve halk sağlığı riski taşıyan gemiler sağlık denetimine tabi tutulabilir. Sağlık denetimi TBGTH merkeziyle koordinasyon içinde ve gemiye bilgi verilerek Türk Boğazları girişine yakın uygun bir alanda yapılır.

(4) Halk sağlığı acil durumlarında Türk Boğazlarından geçiş yaparken atık verme talebinde bulunan gemilerden MARPOL Ek-5 (Çöp) atıkları hariç MARPOL Sözleşmesi kapsamındaki diğer atıklar alınabilir.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

Gemi Sağlık İşlemleriyle İlgili Diğer Konular

Gemilere idari yaptırım cezalarının uygulanması

MADDE 83- (1) Gemi sağlık işlemlerine ilişkin para cezaları merkezlerce uygulanır. İdari para cezaları, idari para cezasının uygulanması gerektiren fiili işleyen geminin kaptanına uygulanır.

(2) İdari para cezasının uygulanması gerektiren fiille ilgili tüm bilgi ve belgeler birlikte değerlendirilir. Bu değerlendirmede gemi belgelerine ilave olarak gemi jurnali, gemide tutulan kayıtlar, gemi sefer hareketlerinin yer aldığı web sayfaları, yetkili kurumlarla yapılan mail yazışmaları gibi diğer bilgi ve belgelerden de yararlanır.

(3) İdari para cezaları Ceza Tutanağı (Ek-25) kullanılarak uygulanır. Kaptan adı ve soyadı, uyuğu, adresi gibi bilgiler ve kabahatle ilgili deliller/tespitler tam olarak yazılarak ceza tutanağı eksiksiz olarak doldurulur. Gıyabi düzenlenen idari yaptırım cezası tutanaklarında yer alan bilgilerin eksiksiz olması için paydaş kurum ve kuruluşlarla irtibata geçilerek kaptana ait bilgiler temin edilir. İdari para cezasına dayanak teşkil eden ilgili tüm belgeler ceza tutanağına eklenir ve arşivlenir.

(4) İdari yaptırım ceza tutanağı gemi kaptanına imzalatılarak tebliğ edilir. Gemi kaptanına ulaşılamaması halinde ceza tutanağı gemi temsilcisine imzalatılarak tebliğ edilir. Tebliğ tarihi ceza tutanağı üzerinde belirtilir. Gemi temsilcisine de ulaşılamaması durumunda ceza tutanağı gemi temsilcisi adresine gönderilir. Gemi temsilcisinin ceza tutanağını imzalamaması durumunda imza bölümüne "imzadan imtina edildi" ibaresi yazılır.

(5) İdari para cezaları gemilerle ilgili sağlık işlemleri nedeniyle uygulanır. Sağlık işlemi dışında liman, polis ve gümrük ve benzeri paydaş kurumların görev alanıyla ilgili konulara ilişkin yaptırımlar ilgili kurumlar tarafından uygulanır.

İdari para cezalarına itiraz

MADDE 84- (1) Merkezlerce uygulanan idari para cezalarına itiraz gemi yetkilisi tarafından işlemi gerçekleştiren merkeze dilekçe ile yapılır. Dilekçe ekinde itiraza dayanak teşkil eden bilgi ve belgelere yer verilir.

(2) Gemilere uygulanan idari para cezası yaptırımlarının iptali ve iadesine ilişkin işlemler yetkili merkezce yerine getirilir. Merkez gerektiğinde Baştabipten durumun değerlendirmesini isteyebilir.

Böyle bir durumda merkez itiraz dosyasını, idari para cezasının uygulanma gerekçesi ve itiraz dosyasındaki bilgi ve belgelere ilişkin kendi açıklamasını da ekleyerek, resmi yazıyla ilgili baştabipliğe gönderir.

(3) Baştabip itiraz dosyası inceler gerekirse gemi temsilcisinden ilave bilgi ve belge talep edebilir, idari para cezası itirazının kabulü veya reddine karar verebilir. Baştabip Genel Müdürlükten durumun değerlendirmesini de isteyebilir. Böyle bir durumda baştabip kendi görüşünü de belirterek dosyayı resmi yazıyla Genel Müdürlüğe gönderir.

(4) İtiraz dosyası Genel Müdürlükte Türk Boğazları ve Sağlık Denetimleri Daire Başkanlığınca değerlendirilir. Daire Başkanlığı gerek duyulması halinde gemi temsilcisinden ilave bilgi ve belge talep edebilir veya hukuk müşavirliğinden görüş isteyebilir. Daire Başkanlığı itiraz dosyasıyla ilgili kararını Baştabipliğe resmi yazıyla bildirir.

Gemi adamı sağlık yoklama belgelerinin kontrolü

MADDE 85- (1) Genel Müdürlüğe bağlı gemi adamı sağlık merkezleri gemi adamlarının sağlık muayenelerinin yapılması ve gemi adamlarına gemi adamı sağlık yoklama belgesi düzenlenmesi işlemlerini yürütmektedir. Gemi adamlarının bu belgeyi bulundurup bulundurmadığının kontrolü ve gerekirse idari yaptırım uygulanması işlemleri ilgili Liman Başkanlıklarınca yapılmaktadır.

Gemi sağlık işlemleri belgelerinin arşivlenmesi

MADDE 86- (1) Gemi sağlık işlemlerine dair belgeler "Sağlık Bakanlığı Ve Bağlı Kuruluşları Saklama Süreli Standart Dosya Planı" doğrultusunda merkezde arşivlenir.

(2) Elektronik ortamda oluşturulan ve saklanan belgelerin arşivlenmesi bu elektronik sistemlerde yapılmış olur. Bu belgelerin kağıt çıktılarının alınarak ayrıca fiziki olarak dosyalanması gerek yoktur.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 87- (1) Aşağıda belirtilen Genel Müdürlük yönerge ve genelgesi yürürlükten kaldırılmıştır.

- a) Gemi İlaç ve Tıbbi Donanım Sertifikası Düzenlenmesinin Usul ve Esaslarına Dair Yönerge,
- b) 22 Şubat 2010 tarih ve B.10.1.HSS.0.12.00.01/815 sayılı Serbest Pratika Uygulaması Genelgesi,
- c) 06.05.2008 tarih ve B.10.1.HSS.0.12.00.01/131 sayılı Mobilize Sahil Sağlık Denetim Hizmetleri Genelgesi,
- ç) 20 Mayıs 2013 tarih ve 82274029-105/2324 sayılı Gemi Denetimleri ve Gemi Sağlık Sertifikalarının Düzenlenmesi Genelgesi.

Yürütme

MADDE 88- (1) Bu Yönerge hükümlerini Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürü yürütür.

Yürürlük

MADDE 89- (1) Bu yönerge 01.07.2024 tarihinde yürürlüğe girer.